CONCEPT-VERSLAG VAN FORUM STAD VAN GEMEENTE RIJSWIJK
d.d. 15 september 2026

Aanwezig **Voorzitter:** De heer J. Loof **Raadsleden:** De heer M. el Majjaoui Mevrouw S. Loeff Mevrouw W. van der Weij Mevrouw E. Woudstra Mevrouw S. van Maarseveen Mevrouw A. Koegler Böhm De heer J. Bruin De heer J. Eygenraam Mevrouw A. Prenger De heer Y. van der Meij De heer G. Kruger De heer P. Spruijt De heer E. Wigchert	
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder W. van Damme Wethouder J. Finke Wethouder M. Weterings (ged.)	**Griffie:** Griffier: J. Hoefnagel Mevrouw R. Jankipersadsing (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, welkom met een kleine vertraging bij dit forum Stad van 15 september 2026. Welkom aan iedereen hier in het forum, op de tribune, online, pers die eventueel meekijkt, inwoners. Fijn dat jullie kijken. Wij zijn hier bij het forum Stad om de raadsvergadering van 1 oktober voor te bereiden, met in ieder geval een raadsvoorstel wat op de agenda staat. Het forum kan dan vragen stellen aan het college, aan elkaar en ook via het vragenuur aan informatie komen, waar zij dan weer verder in hun werk mee aan de slag kunnen. Wij gaan de agenda daarbij af. Dan hierbij de opening.

2. Algemeen inspreekrecht

De voorzitter: Dan beginnen wij met het algemeen spreekrecht van inwoners. We hebben aardig wat insprekers, daar zijn we heel blij mee. Ik zal die een voor een naar voren roepen en die krijgen allen vijf minuten de tijd. Ik zal na vier minuten aangeven dat er nog één minuut over is. Maar als het goed is hebben de meeste insprekers hier ervaring met het inspreken in deze raad en in dit forum. Mag ik mevrouw Weststeijn naar voren roepen over het gemeentelijk fietsplan. Mevrouw Weststeijn, u krijgt vijf minuten.

Inspreker 1: Goedenavond. Geacht college, leden van de raad, mensen thuis. Ik ben hier vanavond namens de Fietsersbond Rijswijk in verband met de discussie die was ontstaan door de VoetgangersVereniging Nederland. Die hebben zij in het voorjaar aangezwengeld in verband met vermeende tegenstrijdige belangen tussen fietsers en voetgangers. Onze schriftelijke reactie hebben we al naar u toegestuurd, die heeft u misschien al gelezen. De VoetgangersVereniging Nederland, zo noemen zij zich, VVN, maar eigenlijk bestaat die al als Veilig Verkeer Nederland. Dat overlapt wel een beetje, maar daar zullen ze toch uit moeten komen, denk ik. Zij hebben zich gericht tegen het fietsplan dat door de raad is aangenomen. Dat moesten wij via de media vernemen. Vooraf hadden ze geen contact met ons opgenomen. Daar waren wij nogal verbijsterd over. De Fietsersbond regio Den Haag, waar Rijswijk onder valt, bestaat ruim vijftig jaar en deze VVN is recent opgericht. Met name door een mevrouw uit Amsterdam, waar denk ik de belangen ook anders liggen. Wij hebben, omdat er geen VVN in Rijswijk was, naast de fietsbelangen ook altijd gekeken naar belangen van voetgangers en die betrokken bij ons beleid. Er is namelijk heel veel overlap, vinden wij, tussen de belangen van fietsers en voetgangers. Zoals er ook veel fietsers zijn die ook lopen en voetgangers die ook fietsen. Wij zien weinig tegenstellingen tussen de belangen van fietsers en voetgangers en wij willen dan ook nu zelf de samenwerking gaan zoeken met de VVN. Inmiddels is er een overleg met hen gepland. De kritiek van de VVN die we hebben kunnen lezen, is nogal algemeen en betreft geen concrete voorbeelden en locaties in Rijswijk. Daar kan ik verder ook niet op ingaan. Ik ga inhoudelijk nog kort op een paar punten in waar zij het over hadden. Onder andere de fietssnelheid en fietsstraten. Het asfalt verbetert de snelheid en het comfort voor fietsers, maar volgens ons hoeft dat niet ten koste te gaan van voetgangers. Zij willen zebrapaden op fietspaden, die zijn er nu vaak niet. Dat kan wel, maar dat schijnt niet per se veiliger te zijn. 30 kilometer in woonwijken, dat is iets wat wij heel erg nastreven. Ik denk dat dat het voor zowel fietsers als voetgangers veiliger maakt. Ze hebben het ook over de vergevingsgezinde stoepranden. Dat zijn stoeprandjes tussen het fietspad en het voetpad, waardoor een fietser minder snel tegen zo'n stoeprandje aan fietst. Die zijn veiliger voor fietsers en ik denk dat die ook vaak in het voordeel kunnen zijn van voetgangers, bijvoorbeeld scootmobiel, rolstoel, ouders, vaders, moeders met kinderwagens. Groen bij verkeerslichten, dat gaat bijna altijd samen voor fietsers en voetgangers. Dat zouden wij ook wel wat vaker willen en dat willen zij natuurlijk ook. Fietsparkeren, ik vind het ook wel prettig om dat nog eens tegen jullie te kunnen zeggen. Wij pleiten al lang voor meer stallingen. Met name zouden wij graag in de Herenstraat in het oude dorp een inpandige stalling willen hebben.

De voorzitter: Mevrouw Weststeijn, u heeft nog één minuut.

Inspreker 1: Nog een punt waar we het eigenlijk helemaal over eens zijn, de sociaal veilige fietspaden. De fietspaden liggen heel vaak naast voetpaden. Als die in het algemeen beter verlicht worden, dan is dat ook zowel voor voetgangers als voor fietsers prettig. Kortom, ik wil graag fietsers en voetgangers als bondgenoten zien en niet als tegenpartij. Wij stellen voor om het fietsplan van de gemeente onverkort te handhaven.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Weststeijn. Zijn er vanuit het forum nog vragen aan de inspreker? Mevrouw, nu moet ik ineens de achternaam, Van der Weij. Sorry.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Dank voor het inspreken. Ik ben eigenlijk benieuwd, u bent natuurlijk echt een fietsexpert en u weet ook veel van voetgangers. Is er überhaupt een tegenstrijdig ergens in die belangen te vinden, als u zo kijkt naar wat zij pleiten en wat de Fietsersbond pleit? Dank u wel.

Inspreker 1: Ik hoorde net van Mario, die van de VoetgangersVereniging is, dat soms wel eens … Onder andere op de Lindelaan is het fietspad verbreed en dan schijnt een klein stukje stoep ingeleverd te zijn. Maar het fietspad op de Lindelaan was echt super smal, daar kon je bijna niet fietsen. In ieder geval niet met twee mensen of bijna niet inhalen. Dat zou een tegenstrijdig belang kunnen zijn. Verder heb ik ze niet gezien eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Weststeijn. Verder nog vragen uit het forum? Dan wil ik u bedanken voor uw tijd en voor het informeren. Dan wil ik graag de volgende inspreker naar voren roepen, mevrouw Sterk, over IGP de Binckhorst. Ook mevrouw Sterk krijgt vijf minuten. Gaat uw gang.

Inspreker 2: Geachte voorzitter, leden van het forum, mijn naam is Titia Sterk en ik woon aan de Geestbrugweg. De gemeenteraad is gevraagd haar wensen en bedenkingen over het IGP voor de Binckhorst kenbaar te maken. Namens de Buren van de Binckhorst, een denktank van bewoners uit Voorburg en Rijswijk ontstaan rond de ontwikkeling van de Binckhorst en de Vlietlijn, willen mijn mede-insprekers en ik u graag een aantal overwegingen rondom de Vlietlijn en de N-kavel meegeven. Als Buren van de Binckhorst begrijpen wij dat voor de benodigde woningbouw op de Binckhorst goed openbaar vervoer voor zowel de huidige als toekomstige bewoners noodzakelijk is. De vraag is echter of de Vlietlijn, gezien de enorme investerings- en exploitatiekosten, de complexe inpassing en de termijn waarop deze gerealiseerd kan worden, wel het juiste antwoord is? Daarnaast brengt het beoogde tracé van de Vlietlijn zeer grote nadelen voor de inwoners van Rijswijk met zich mee. Graag nemen wij u mee in onze overwegingen ten aanzien van de financiering en het door ons ontwikkelde alternatief voor de Vlietlijn en de gevolgen voor Rijswijk van het doorgaan op de ingeslagen weg, waar het de Vlietlijn en de ontwikkeling van de N-kavel betreft. De koek kan maar één keer worden verdeeld. Enkele jaren geleden werden de kosten voor de Vlietlijn nog geraamd op circa 575 miljoen euro, grotendeels te bekostigen door het Rijk. Inmiddels is realisatie voor dat bedrag niet meer haalbaar. Door gestegen bouwkosten, inflatie en de complexiteit van het project kunnen de uiteindelijke kosten aanzienlijk hoger uitvallen. In de wandelgangen horen we zelfs al bedragen van meer dan 1 miljard en mogelijk richting de 1,2 miljard euro. Dat zou neerkomen op een verdubbeling van de oorspronkelijke raming voor een tracé van slechts 5 kilometer. Tegelijkertijd staat het Rijk voor een enorme financiële opgave. Binnen het Mobiliteitsfonds en de meerprogrammering is het beschikbare geld immers niet onbeperkt. Elke euro kan maar één keer worden uitgegeven. Iedere extra 100 miljoen euro die naar de Vlietlijn gaat, kan niet worden besteed aan andere mobiliteitsprojecten. Daarom hebben de opdrachtgevers, de drie gemeenten, de provincie, MRDH en het ministerie van BZK deze zomer besloten om verschillende scenario's voor de fasering van de Vlietlijn nader te laten onderzoeken. Voor Rijswijk is dit een wezenlijk punt. Ook binnen en rond onze gemeente liggen grote infrastructurele opgaven. Denk bijvoorbeeld aan de langgekoesterde ondertunneling van de Beatrixlaan. Zo'n investering kan rechtstreeks bijdragen aan betere doorstroming, verkeersveiligheid, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit voor de Rijswijkers. De vraag die we nu zouden moeten stellen is, willen we een steeds groter deel van het schaarse mobiliteitsbudget vastleggen voor één kostbaar project of kan dat geld maatschappelijk effectiever worden ingezet? Meer geld voor de Vlietlijn betekent onvermijdelijk minder geld voor andere projecten. Als met een aanzienlijk goedkoper OV-concept een groot deel van de gewenste bereikbaarheid kan worden gerealiseerd, blijft financiële ruimte beschikbaar voor andere urgente projecten. Mijn oproep is eenvoudig. Wij vragen u het college te adviseren het overleg met de betrokken

bestuursorganen over het IGP te heropenen, om zo mogelijk tot een andere aanpak te komen van het Vlietlijnproject en in afwachting daarvan het voorliggende IGP aan te houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Sterk. Zijn er vanuit het forum vragen aan mevrouw Sterk? Is niet het geval. Dan dank ik u, mevrouw Sterk. En dan geef ik graag het woord aan de volgende inspreker, ook over IGP de Binckhorst, mevrouw Geelen. Ook mevrouw Geelen krijgt vijf minuten de tijd. Gaat uw gang.

Inspreker 3: Geachte voorzitter, leden van het forum, het college. Dan na het verhaal van mevrouw Sterk hier het verhaal over de HOV-Binckbus. Ik ben Judith Geelen en ik vertel u kort wat deze bus zo anders maakt. Iedereen heeft als het goed is ook een factsheet voor zich liggen om even op te kijken. Het gaat over de Binckhorst en die is aangewezen recent als een van de gebieden waar de woningbouw versneld moet worden. Maar versnellen kan alleen als ook de bereikbaarheid meegroeit. Juist daarom past het concept van die HOV-Binckbus zo goed bij deze nieuwe opgave. Want 6 jaar geleden toen we begonnen hier in de regio met die verkenning rond de bereikbaarheid Binckhorst, is natuurlijk een bus als modaliteit ook wel meegenomen, maar die viel toen snel af. Want de redenering was toen, in een tram kunnen meer mensen dan in een bus en een tram biedt wat meer comfort. Maar de omstandigheden zijn inmiddels echt veranderd. Een bus van 6 jaar geleden is niet meer hetzelfde als een bus van nu. Zeker niet het innovatieve OV-concept de HOV-Binckbus. Daarom hebben wij de Vlietlijn en de HOV-Binckbus naast elkaar gezet op de factsheet en ook recent heeft het projectteam van de Vlietlijn ons uitgenodigd om dit idee toe te lichten. Waar komt het eigenlijk op neer? De HOV-Binckbus is geen gewone bus, geen stadsbus en ook niet een hele lange lijn die van A naar B gaat. Maar het is een innovatief concept, omdat het is kort, snel en hoogfrequent een pendeltraject tussen Den Haag Centraal en station Voorburg via de Binckhorst natuurlijk. Daarmee verbinden we het gebied rechtstreeks met de plek waar de meeste mensen naartoe willen en dat is toch nog steeds Den Haag Centraal station. Het gaat om echt van die lange, comfortabele, mooie, elektrische harmonicabussen en met een capaciteit van ongeveer 135 reizigers. In ons idee gaat de Binckbus niet via de Geestbrug en ook niet over de Geestbrugweg naar Delft. Delft en Rijswijk hebben immers al een goede verbinding met het centrum van Den Haag via tramlijn 1. Die kan gewoon blijven rijden op haar route. Een belangrijk voordeel is flexibiliteit. Bij piekmomenten kan de frequentie makkelijk worden verhoogd, zet je een busje bij. Bovendien kent ons voorstel aanzienlijk meer haltes in de Binckhorst dan de Vlietlijn, daardoor komt het OV dichter te liggen bij waar de mensen wonen en werken. Voor zo'n hoogwaardige busverbinding zijn bovendien veel minder infrastructurele ingrepen nodig en dat maakt het sneller en goedkoper te realiseren. Die vrije busbanen die er wel bij horen natuurlijk voor de goede doorstroming, die kunnen dan stap voor stap worden aangelegd en toegevoegd. Dat is belangrijk, want de Binckhorst heeft niet pas in 2035, de termijn die we nu horen of zelfs nog later, goed openbaar vervoer nodig, maar het moet er nu zijn voor de mensen die er nu wonen en werken. Naar aanleiding van onze publicaties zijn wij recent nog benaderd door O&P Rijk, dat is het onderdeel van het ministerie van BZK. Die gaan in 2028 met 3.500 mensen naar de Binckhorst om daar een kantoor in te nemen. En ook natuurlijk de politie, die wil met 2.700 medewerkers verhuizen naar het nieuwe hoofdbureau aan de Supernovaweg. Zij maken zich allebei zorgen over hun bereikbaarheid en voor hun medewerkers willen zij graag een snelle en betrouwbare verbinding met Den Haag. Dat is zeker belangrijk voor de mensen, voor de medewerkers die met de trein reizen of die op afwijkende tijden werken, zoals bijvoorbeeld bij de politie. Ik rond af, voorzitter. Onze oproep is eenvoudig, wacht niet 10 jaar op een Vlietlijn als hoogwaardig OV sneller en goedkoper kan. Wij vragen het college dan ook te adviseren, we vragen u dan ook het college te adviseren de besluitvorming over het IGP aan te houden en nu niet akkoord te gaan. Maar neem een serieuze time-out en heropen het overleg met de betrokken overheden. Leg lijn 1 niet om, zet de HOV-Binckbus snel in als hoogwaardige verbinding en monitor ondertussen natuurlijk wel hoe de Binckhorst zich gaat ontwikkelen. Dat is natuurlijk ook heel belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw Geelen, u heeft nog een halve minuut.

Inspreker 3: Op basis daarvan kan dan later een weloverwogen besluit worden genomen over wat werkelijk nodig is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Geelen. Hebben de leden van het forum nog vragen hierover? Niet het geval. Dan dank ik u voor uw inbreng. Dan vraag ik mijnheer De Bruin over de IGP Vlietlijn naar voren. Mijnheer De Bruin krijgt vijf minuten de tijd. Gaat uw gang.

Inspreker 4: Goedenavond, aanwezigen. Wat brengt de Vlietlijn Rijswijk? Goed openbaar vervoer voor de Binckhorst betekent niet automatisch goed openbaar vervoer voor Rijswijk. Sterker, het voorgestelde tracé betekent voor de inwoners van Rijswijk een halvering van het OV naar het centrum Den Haag. De rechtstreekse OV-verbinding met onder andere het ROC Mondriaan, de Haagse Hogeschool en Hollands Spoor zal verdwijnen. Het lijkt ons niet meer dan logisch dat met de aanleg voor een HOV-verbinding voor de Binckhorst de regionale vervoerswaarde wel op peil blijft. De gevolgen voor de leefbaarheid zullen echter wel zeer ingrijpend zijn. Naast de overlast door geluid en trillingen voor alle panden langs het traject in Rijswijk, waaronder historische panden en gemeentelijke monumenten, is een forse overschrijding van de streefwaarde voorzien. Zullen door aanleg van de Vlietlijn groen en parkeerplaatsen op de Geestbrugweg moeten verdwijnen, terwijl Leeuwendaal en Cromvliet al met een enorme parkeerdruk te maken hebben. De nieuwe trams van 36,5 meter lang worden gekoppeld en krijgen dan een lengte van 75 meter. Ze wegen per stuk 50 ton, totaal 100 ton in een zomerse uitvoering. Een halte waar zowel de tram als de bus moeten stoppen heeft een lengte van 100 meter. De Geestbrugweg is slechts 500 meter lang. Aangezien er geen vrije trambaan mogelijk is, zijn er grote gevolgen voor de doorstroom van het verkeer te verwachten. Niet alleen op de Geestbrug, maar zeker op de kruising van de nu al zeer drukke Haagweg. Er lopen nog onderzoeken naar de doorstroming belemmerende maatregel. Het voorstel van de zogenaamde knip op de Geestbrug zorgt er echter voor dat Leeuwendaal, Cromvliet, Oud-Rijswijk en Voorburg-West de enige historische verbinding met elkaar kwijtraken. Bovendien zijn de gevolgen van een dergelijke maatregel nog niet duidelijk. Niet voor niets heeft uw raad dit voorstel 16 december 2025 al verworpen. Het IGP gaat natuurlijk over meer dan de Vlietlijn. De geplande woningbouw op de Binckhorst, de verhuizing van het afvalcluster uit Binckhorst, de ontwikkeling van het GAVI-kavel en de N-kavel, ontwikkelingen van de Vlietzone, verkeersstromen in en rond Den Haag en haar buurgemeenten, het zijn allemaal zaken die elkaar beïnvloeden en met elkaar verband houden. Ook kunt u slechts uw wensen en bedenkingen aangeven voor die onderdelen van het IGP die betrekking hebben op het Rijswijkse grondgebied, is het toch van belang al deze ontwikkelingen in hun samenhang te bekijken. De gemeente Den Haag heeft bij monde van wethouder Harms laten weten opnieuw onderzoek te willen doen naar de uitplaatsing van onderdelen van het afvalcluster naar het GAVI-kavel of het bedrijventerrein aan de Westvlietweg. Tot die tijd worden er geen onomkeerbare stappen gezet. Omdat er geen zekerheid is voor verplaatsing van het afvalbedrijf op de Binckhorst, heeft B&W Den Haag om uitstel gevraagd. Ook zijn er andere onderzoeken en besluiten, bijvoorbeeld over de verkeersdoelen maken van de Westvlietweg, nog niet genomen. Een punt van aandacht behoeft de N-kavel tussen de Laan van Hoornwijck en de A13, vlakbij het begin van de Rotterdamsebaan. Deze plek, oorspronkelijk bedoeld voor een P+R-voorziening, wordt nu gezien als een nieuwe locatie voor de voertuigremise en het kantoor van de HMS. Terwijl de remise verhuist naar de N-kavel, blijft de afvaloverslag in de Binckhorst. Alleen al voor de afvalverzameling gaat het naar schatting om 175 tot 190 zware voertuigen per werkdag. Veel extra verkeer van vuilniswagens op de nu zwaarbelaste wegen.

De voorzitter: Mijnheer De Bruin, u heeft nog één minuut.

Inspreker 4: Eén minuut? Alles overwegende is het besluitvorming over de IGP nu niet opportuun. Zolang er financiële onzekerheden bestaan en belangrijke onderzoeken en besluiten nog uitstaan, ontbreekt de basis voor een zorgvuldig besluit. Wij adviseren daarom de besluitvorming over het IGP aan te houden tot er voldoende duidelijkheid is over voorgenoemde projecten. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Bruin. Heeft het forum nog vragen aan de heer De Bruin? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw inbreng.

Inspreker 4: Bedankt voor het luisteren.

De voorzitter: Dan wil ik graag mijnheer Andriessen naar voren roepen over hetzelfde onderwerp. Ook de heer Andriessen krijgt vijf minuten de tijd. Gaat uw gang.

Inspreker 5: Dank u wel. Geachte voorzitter, geachte leden van de raad, mijn naam is Bas Andriessen. Ik spreek hier als bewoner van de Geestbrugweg en als lid van Buren van de Binckhorst. Laat ik vooropstellen, wij zijn voor goed openbaar vervoer voor de Binckhorst, maar wij vragen u wellicht wel kritisch te kijken of daarvoor werkelijk deze tram nodig is? Vooral naar de aftakking via de Prinses Mariannelaan, de Geestbrug en de Geestbrugweg richting Delft. Want welk probleem lost die Delfttak eigenlijk op? Er rijdt vandaag al een tram naar Delft, namelijk lijn 1. Daarnaast is Delft uitstekend bereikbaar per trein, onder andere via Den Haag Centraal, het Hollands Spoor en ook via station Voorburg bestaat al een goede verbinding naar Delft. De verwachte vervoerswaarde van juist deze Delft-aftakking is bovendien beperkt. Ook in Delft bestaan grote bezwaren tegen een omlegging van lijn 1 via de Binckhorst. Dan is de vraag gerechtvaardigd, waarom zou je voor een verbinding die er in feite al is opnieuw zware infrastructuur door bestaande woonstraten aanleggen? Want de gevolgen zijn groot. De Prinses Mariannelaan en de Geestbrugweg zijn woon- en verkeersstraten. Daar wil men een hoogfrequente tram aan toevoegen zonder overal een vrije trambaan. Dat betekent verlies van parkeerplaatsen, druk op groen en bomen, extra geluid en trillingen en meer druk op een route die dagelijks intensief gebruikt wordt door fietsers en schoolgaande kinderen. Juist die trillingen verdienen extra aandacht. Dit is niet alleen een zorg van bewoners, het plan-MER beoordeelt de gevolgen van trillingen in Rijswijk als sterk negatief. Het onderzoek berekent bij 117 panden trillinghinder en bij 16 panden zelfs een risico op schade door trillingen. Het MER wijst bovendien op de gevoeligheid van de oudere bebouwing in Rijswijk, dat is voor de Geestbrugweg zeer relevant, met veel oude karakteristieke woningen dicht langs het tracé. Dit is geen theoretische zorg, het officiële milieueffectenonderzoek zelf signaleert trillinghinder en een risico op schade. Daar komt nog iets belangrijks bij. Uw raad heeft op 16 december 2025 het voorgestelde maatregelpakket verkeer voor de Vlietlijn verworpen en daaronder viel ook het doorstroom belemmerende maatregel voor het autoverkeer bij de Geestbrug. Het college schrijft bovendien zelf dat pas na het regionale bereikbaarheidsonderzoek opnieuw een keuze voor het maatregelpakket kan worden gemaakt. Ook voor de ontwerpprincipes van de Geestbrugweg moet nog een besluitvorming plaatsvinden. Onze oproep is daarom helder, behandel de Delft-aftakking niet als een gegeven, toon eerst nut en noodzaak overtuigend aan. Vergelijk de tram serieus met de HOV-bus en maak geen onomkeerbare keuzes voordat leefbaarheid, verkeersveiligheid, bereikbaarheid en de in het plan-MER vastgestelde trillingrisico's volledig zijn afgewogen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Andriessen. Zijn er leden van het forum die een vraag hebben aan de inspreker? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw inbreng. Dan wil ik graag mijnheer Bartels naar voren roepen over hetzelfde onderwerp, de Binckhorst en de Vlietlijn. Ook de heer Bartels krijgt vijf minuten de tijd. Gaat uw gang.

Inspreker 6: Dank u wel, voorzitter. Geachte voorzitter, leden van het forum en leden van het college, in het coalitieakkoord van het huidige college van de gemeente Rijswijk staat in duidelijke woorden dat het college er geen voorstander van is om tramlijn 1 om te leggen en bovendien ook geen voorstander is om de Geestbrug af te sluiten. Dat vind ik wel mankerende punten waar wij eigenlijk wel een beetje op aankoersen. Mijn bezwaren tegen het omleggen van lijn 1 heb ik al vele malen naar voren gebracht, ook ten overstaande van de raad. De heer Andriessen en de heer De Bruin hebben dat net ook naar voren gebracht, het omleggen heeft sterke bezwaren voor Delft en ook voor Rijswijk. Maar wat ook erg belangrijk is, het levert een enorm groot vervoerwaardeverlies op ten opzichte van het huidige tracé. Ik kom daar straks nog op terug. Dat is wel van belang, omdat het budget voor het openbaar vervoer onder sterke druk staat. Dat is nog even uitgesteld de bezuinigingen, maar ze hangen, ze zijn wel ingeboekt voor de volgende jaren. Er wordt vanuit de Vlietlijnorganisatie regelmatig beweerd dat nut en noodzaak van lijn 1 naar Delft of een tram naar Delft, want lijn 1 is niet echt per se zo genoemd, dat dat wel is aangetoond. Maar dat kunnen ze voor mij niet hardmaken. Er is in de Binckhorst geen ordentelijke, geen grote trekker die een grote hoeveelheid reizigers van Delft naar de Binckhorst brengt. Zij kunnen mij dat iedere keer vertellen, maar ik zie dat niet. Dat de Binckhorst goed openbaar vervoer nodig heeft, staat voor mij en ook voor onze andere mensen van Buren van de Binckhorst buiten kijf. Maar wat we er ook van vinden, de Vlietlijn gaat veel te lang duren. Dat is net ook net ook gezegd, en dat gaat bovendien ook ontzettend veel geld kosten. Dat heeft weer vele andere nadelen en betekent waarschijnlijk ook dat er uitgefaseerd moet worden, dat er misschien toch weer bezuinigd moet worden, dat het ook effecten gaat krijgen op andere bestedingen die we graag in de regio zouden willen. Want het potje bij de Rijksoverheid is niet groter dan het is, het wordt alleen maar kleiner, wordt ons voortdurend gezegd. Vanuit dat perspectief hebben wij als bewoners van de Binckhorst het initiatief genomen om een alternatief te bedenken. Dat hadden we eerder ook al eens een keer bedacht met lijn 15. Dat weet u misschien nog wel, maar dat laat ik even zitten. Wij zijn nu op het idee gekomen om een snelbus, een HOV-Binckbus in te zetten. Mevrouw Geelen heeft dat net toegelicht hoe dat werkt. Dat is goedkoop, kan snel en dat werkt voor een lange tijd prima. Wij zien dat voorstel ook eigenlijk als een time-out voor het hele project. Die time-out zien wij als een time-out die een redelijk lange tijd kan duren. En waarom zeg ik dat? Omdat er nog heel veel onzekerheden zijn, zowel budgettair, zowel qua inpassingsproblemen en exploitatiepunten. Ik noem een klein voorbeeld. Beide wethouders, de voormalige en de huidige wethouder van Den Haag, hebben gezegd, als wij de afvalstoffencluster niet kunnen uitplaatsen, daar gaan 1.700 woningen extra in, dan is de Vlietlijn onrendabel. Voorzitter, ik geef maar aan, zo smal is de marge. Dat wordt bestuurd door Den Haag, hier door voortrekkers van het project aangegeven, zo smal is de marge van de rentabiliteit van die lijn. Om die reden zeggen we van, maak een time-out. Ga eens goed nadenken, leg alles nog eens op een rij en kom misschien tot andere conclusies. Ook op het punt van verkeer. Er zijn nog problemen op te lossen. We zijn met heel het verkeer wat vanuit de Binckhorst door de randgemeente gaat. Voorzitter, daar worden nog onderzoeken naar gedaan. Weer onderzoeken en de trein gaat intussen gewoon verder. Dat vind ik wel een beetje een probleem. Als we nu naar het IGP kijken, dan zien we dat daar toch piketpalen worden geslagen. Er wordt stellig gezegd, de Vlietlijn zoals die op papier staat, die wordt vastgesteld. Dat is definitief.

De voorzitter: Mijnheer Bartels, u heeft nog één minuut.

Inspreker 6: Alleen de fasering en de inpassing is nog ter discussie. Ik waarschuw ervoor, als u ermee akkoord gaat, markeert u die punten. Het lijkt wel een salamitactiek, maar ik zou dat liever niet willen zeggen, maar ik heb het toch maar gezegd. Onze aanbeveling, ik zou u willen aanbevelen, dat is net ook al gezegd, niet akkoord te gaan met de voorliggende stukken. Zover dat nog kan, want die intentieovereenkomst is al gesloten. Maar die verloopt einde van het jaar heb ik begrepen. Het overleg met de betrokken overheden opnieuw te gaan voeren. Die inzet zou er moeten zijn om eerst maar eens alle essentiële punten goed in beeld

te brengen, oplossingen te gaan zoeken voor problemen die er nog op tafel liggen en die we niet vooruit moeten schuiven. In mijn optiek leidt dat hele verhaal, die heroverweging, ook de Vlietlijn. Ik kan mij voorstellen dat dat ook voor het huidige college van de gemeente Rijswijk niet onwelgevallig is, gezien wat er in het coalitieakkoord staat.

De voorzitter: Mijnheer Bartels, u mag uw laatste zin afmaken.

Inspreker 6: Ik mag mijn laatste zin afmaken. Mijn laatste zin is dat door de manoeuvre die we voorstellen de woningbouw niet in gedrang hoeft te komen. Die heeft zijn eigen dynamiek. Die kan binnen het omgevingsplan verder worden uitgevoerd. En jawel, met de HOV-Binckbus wel.

De voorzitter: Helder.

Inspreker 6: Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bartels. Zijn er leden van het forum die vragen hebben aan de inspreker? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw inbreng. Dan wil ik graag de laatste inspreker voor vanavond, mijnheer Hoyer, naar voren roepen, naar voren vragen. Die komt inspreken over station Rijswijk Buiten. Ook de heer Hoyer krijgt vijf minuten de tijd. Gaat uw gang.

Inspreker 7: Dank u wel, voorzitter. Geachte raad, geacht college, met groeiende zorg lazen wij de raadsinformatiebrief over de MIRT-verkenning Oude Lijn gezonden naar forum Stad en Samenleving van 14 april 2026. Vier maanden geleden hebben wij hiervoor vragen gestuurd, maar helaas nog geen antwoorden ontvangen. Hieronder geven wij context en een samenvatting. Het bestuurlijk overleg MIRT heeft 125 miljoen gereserveerd voor een nieuw station Rijswijk Buiten, met als voorkeurslocatie de Parkloper. De gemeente heeft daarnaast 10 miljoen opgenomen in het lange termijn investeringsplan. Dit zijn zeer grote bedragen voor een station op slechts 2 kilometer afstand van station Rijswijk en Delft, voor een station dat voor zijn ligging naar verwachting weinig reizigers zal trekken, voor een project dat voor Rijswijk hoogstwaarschijnlijk fors duurder zal uitvallen dan de genoemde 10 miljoen. Denk aan de bijbehorende infrastructuur. Voor een oplossing die het OV-probleem in Rijswijk Buiten niet oplost, omdat bussen of trams hoe dan ook nodig blijven. En geld dat beter besteed kan worden aan de verbetering van het huidige en zeer laag gewaardeerde station Rijswijk voor wat betreft veiligheid, tocht, liften, roltrappen. Onze vragen over doelmatigheid en financiële risico's. Bent u het eens met bovenstaande analyse? Zo nee, kunt u met een onderbouwde businesscase aantonen dat de besteding van minimaal 135 miljoen doelmatig wordt besteed, geen risico vormt voor de Rijswijkse begroting en aantoonbaar beter is dan bijvoorbeeld een hoogwaardige busverbinding door Rijswijk Buiten tussen de twee bestaande stations? Waarbij station Rijswijk tevens volledig toegankelijk en veilig wordt gemaakt. Over de locatiekeuze Parkloper versus Laan van ’t Haantje. ProRail adviseert de Parkloper, omdat deze beter inpasbaar zou zijn en de interwijkverbinding zou versterken. Laan van ‘t Haantje zou slechter scoren op sociale veiligheid. Wij vragen u, staat u achter deze keuze? Heeft u zelf geen voorkeurslocatie? Wat wordt precies bedoeld met beter inpasbaar? Betreft dit technische haalbaarheid of kosten? Wat bedoelt ProRail met de interwijkverbinding? Deelt u haar interpretatie? Waarom zou Laan van ’t Haantje slechter scoren op sociale veiligheid en wat maakt verbetering daar moeilijk? Wij denken oprecht dat veiligheid juist op de meer geïsoleerde Parkloper een groot probleem kan gaan worden. In ieder geval, juist u zult dat moeten gaan beslissen. Is de Parkloper voor Rijswijk ook de goedkoopste en duurzaamste optie of alleen handiger voor ProRail? En drie, over de enorme impact op natuur en milieu. Een station op de Parkloper heeft een aanzienlijk grote impact op natuur, luchtkwaliteit, geluid en licht dan het station op de Laan van ’t Haantje. Het gebied is bovendien expliciet aangewezen als deel van de groenblauwe hoofdstructuur en als

ecologische verbinding tussen Pasgeld en het Wilhelminapark. Bebouwing op deze plek betekent dat de gemeente haar eigen beloftes van een onbebouwde Parkloper niet nakomt. Wij vragen u, weegt de gemeente deze milieu-impact volwaardig mee? En blijft de gemeente bij de toezegging van de inwoners dat de Parkloper onbebouwd blijft en gevrijwaard van bebouwing, bestrating en bus- en taxiverkeer? En blijft de gemeente bij haar belofte om een volwaardige ecologische verbinding te creëren tussen Pasgeld en Wilhelminapark? Nota bene, dit is wat anders dan een fietstunnel. Denk aan de vele doodgereden hazen na opening van de spoorwegtunnel. Over de besluitvorming. Komt er voor het definitieve besluit in november een informeel raadsdebat waarin de gemeenteraad zelf beslist over de komst van een station? Het niet zomaar overlaat aan ProRail en het laat overkomen. Over de locatie op basis van deugdelijk ecologisch, verkeerstechnisch, sociaal, maatschappelijk en financieel onderzoek. Of is de keuze van bestuurlijk overleg MIRT feitelijk een voldongen feit en laat de gemeente Rijswijkse belangen varen met alle mogelijke toekomstige gevolgen van dien? Geachte raad, neem het voortouw …

De voorzitter: Mijnheer Hoyer, u heeft nog één minuut.

Inspreker 7: Laat het u niet zomaar gebeuren. Zoals vermeld hebben we deze vragen ook schriftelijk ingediend. Vul ze alstublieft aan, initieer een debat. Wij zien de beantwoording aan uw beslissing en niet die van ProRail, maar uw, de raad, beslissing met belangstelling tegemoet. Namens de Stichting Pasgeld Natuurlijk hartelijk dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hoyer. Zijn er leden van het forum die vragen hebben aan de inspreker? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw inbreng. Dan dank ik ook alle insprekers van vanavond voor hun inbreng en wens ik hen, als ze naar huis gaan, een fijn reis naar huis. En anders zijn ze meer dan welkom uiteraard om de rest van het forum bij te wonen. Dan sluit ik het agendapunt inspreekrecht.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: En gaan we naar het volgende agendapunt, de lijst van ingekomen stukken en de vaststelling van de wijze van afdoening. Er zijn drie agenderingsverzoeken binnengekomen waarvan twee zeer herkenbaar voor mij. Eén agenderingsverzoek over RH26062, verzoek om verkeersmaatregelen op de Van der Kooijweg van de fractie van de Rijswijkse VVD. Kan dit agenderingsverzoek op steun rekenen voor agendering in het forum van oktober? Ik zie de fractie van D66, DENK-PGenR. De rest ook, die is er. Dank. Dan agendering van RIB 26061, resultaten pilot Safety Safe voor forum Stad van 13 oktober. Kan deze agendering op verdere steun rekenen? Ik zie de fractie van BvR, CDA, helder, D66 ook. Voor deze twee agendapunten zijn er ook schriftelijke vragen gesteld. Ik wil ook het forum voorstellen om deze te betrekken bij de agendering volgende maand. Dan zal de griffie zorgen dat die beantwoording tegen die tijd bij het agendapunt staat opgenomen. Dank. Dan nog een agenderingsverzoek van D66 over RIB 26054 over de beleidsregels prioriteringskader transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijshuisvesting. Mevrouw Woudstra wil die volgens mij even kort toelichten. Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: We hadden dat gedaan, omdat we best wel wat technisch en tenminste wat uitvoerige vragen hadden. Maar we zien dat er echt zo hard gewerkt is en er behoorlijk uitgebreide antwoorden op onze toch gister pas ingediende vragen liggen. Onze vraag was er ook, omdat we het wilden bespreken met de hele raad. Ik wilde even bij mijn collega's checken. Ik ben op zich tevreden met de antwoorden. In die zin dat ik er nog aardig wat vervolgvragen op heb. Inhoudelijk nog niet tevreden, maar wel met de snelheid en wat erin zit. Mijn vraag is eigenlijk meer, hebben anderen behoefte om het alsnog te agenderen of is het inhoudelijk

voldoende om het straks te bespreken? Voor ons volstaat straks inhoudelijk bespreken, maar ik wil dat niet andere ontdoen.

De voorzitter: Mevrouw Koegler Böhm.

Mevrouw Koegler Böhm: Onze vragen zijn ook voldoende beantwoord en naar tevredenheid. Ik sluit aan bij het verhaal van mevrouw Woudstra.

De voorzitter: Kan ik dan concluderen dat er geen behoefte is om het voorstel te agenderen voor volgende maand?

Mevrouw Woudstra: Ik trek hem in onder het feit dat we het al bij het vragenuur doen en dat anderen geen behoefte hebben om daar nog op te reageren, ongeacht of we daar nog op een andere manier op terugkomen.

De voorzitter: Dan wordt dit agenderingsverzoek ingetrokken. Dank. Als er verder geen opmerkingen zijn, dan stellen wij de lijst van ingekomen stukken verder vast.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda, het volgende agendapunt. Zijn er opmerkingen over de agenda? Dan stellen we die bij deze ook vast. Kort en krachtig.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Mededelingen uit het college. Ik heb begrepen dat er een mededeling was van wethouder Van Damme. Bij deze, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Ik heb één mededeling te doen en dat gaat over de werkzaamheden die gisteren begonnen zijn aan de Geestbrugweg of aan de Geestbrug. Daar heeft u ongetwijfeld allerlei zaken van meegekregen. Uiteindelijk rijdt bus 23 daar nog overheen, maar vanaf 19 oktober niet meer. Voor deze laatste vijf weken heeft HTM met de MRDH-provincie besloten de busverbinding tussen Rijswijk en Voorburg volledig te onderbreken in plaats van de bus om te leiden. Wat betekent dat? Dat de reizigers, onze inwoners onder andere, zijn dan aangewezen op twee afzonderlijke pendelbusjes. Die directe verbinding vervalt dan eigenlijk, sommige reizigers krijgen echt wel met forse extra reistijd te maken. Ik kreeg dat eigenlijk gisteren te horen en wij zijn er helemaal niet blij mee en de gemeente Voorburg ook niet, omdat dat forse vertraging oplevert voor onze inwoners. We gaan daar ook richting de HTM, MRDH en de provincie ons ongenoegen daarover uiten, maar dat leidt waarschijnlijk niet tot een ander inzicht dan de pendelbusjes. Dat is de mededeling, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Is er iemand met behoefte om een korte verduidelijkende vraag te stellen hier over deze mededeling? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor de mededeling. Dan sluiten we het agendapunt mededeling college.

6. Terugkoppeling vanuit regionale samenwerkingsverbanden

De voorzitter: Volgende agendapunt, terugkoppeling vanuit regionale samenwerkingsverbanden. Ik begreep dat onze raadsadviseur regionale samenwerking nog lekker op vakantie is. Is er iemand die toevallig deze zomer een verdwaalde regionale samenwerkingsbijeenkomst heeft? Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Er was er vorige week een van de MRDH en ik ben wel nieuwsgierig.

De voorzitter: Is er iemand aanwezig die bij de bijeenkomst vorige week was? Mijnheer Kruger, mijnheer Wigchert. Mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Twee personen uit Rijswijk geweest. Het was hoofdzakelijk een informatieve bijeenkomst waarbij heel veel aandacht werd besteed over het ombouwen van Rotterdam tot een soort ontwikkelingsgebied op het gebied van automatisering en robotisering. Wat ons allemaal te wachten gaat. Het wordt een soort, het lijkt een tweede soort Eindhoven moet het gaan worden. Ambitieuze plannen. Er zou heel veel overleg zijn geweest met de diverse gemeenten, inclusief ook de gemeente Rijswijk. We hebben van de gemeente hier niets vernomen, heb ik vooralsnog ter kennisgeving aangenomen. Verder werd er nog iets geopperd over een spoorverbinding die er dan nu zou komen in een gedeelte van Rijswijk. Maar daar is ons inderdaad eigenlijk ook niets van bekend. We waren daar enigszins verbaasd over. Maar het was een vrij informele bijeenkomst. Maar misschien heb jij er nog wat aan toe te voegen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mijnheer Wigchert.

De heer Wigchert: Misschien nog een korte toevoeging. Er is inderdaad nog een afschrift verstuurd naar alle leden van de adviescommissies en ook naar de griffie. Maar als de griffie nog op vakantie is, dan is die natuurlijk nog niet doorgestuurd. Maar ik zal ervoor zorgen dat dat afschrift ook nog naar alle raadsleden komt.

De voorzitter: Gelukkig is niet de hele griffie op vakantie hoor, mijnheer Wigchert. Ik neem aan dat het stuk gewoon is binnengekomen en dat dat helemaal goed op zijn pootjes terechtkomt. Alleen Simon hoor ik hier. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Misschien weet de heer Wigchert, kunt u dat verduidelijken. Ik neem aan dat het over de Oude Lijn gaat, waar net ook de inspreker het over had. Het verlengen van de sporen, waaronder Schiedam en Rijswijk en heel het Leiden-traject valt.

De voorzitter: Mijnheer Wigchert.

De heer Wigchert: Een klein gedeelte inderdaad ging daarover, maar er waren niet nieuwe ontwikkelingen die daar naar voren zijn gekomen.

De voorzitter: Helder. Dank voor de terugkoppeling, dank voor de vraag. Dan sluiten we ook dit agendapunt.

7. Overzicht toezeggingen en moties (volgt in forum 13 oktober 2026)

De voorzitter: Gaan we naar het volgende agendapunt, overzicht toezeggingen en moties. Die volgt in het forum van 13 oktober, omdat die op dit moment wordt geactualiseerd en de griffier graag de meest actuele

lijst wil voorleggen aan uw forum en aan de raad. Als daar verder geen vragen over zijn, dan sluiten we ook dit agendapunt voor nu.

8. Vaststellen Forumverslagen 14 april, 9 en 30 juni 2026

De voorzitter: En gaan we naar het volgende agendapunt, vaststellen forumverslagen van 14 april, 9 en 30 juni 2026. Voor wie het nog weet, zijn er opmerkingen over de verslagen? Dan stellen we de verslagen bij deze vast.

9. Raadsvoorstel Uitwerking amendement The Orchard (RV 26 025)

De voorzitter: Dan gaan wij richting agendapunt 9, het raadsvoorstel uitwerking amendement The Orchard. Voordat we daarmee beginnen, we hebben nu ongeveer bijna een uur erop zitten, is er behoefte om heel even kort een plaspauze te houden? Ik zie een paar mensen ja-knikken. Dan doen wij dat vijf minuutjes.

SCHORSING

De voorzitter: Als daarmee iedereen weer terug is en weer is gaan zitten, dan kunnen wij gaan beginnen met het bespreken van het raadsvoorstel uitwerking amendement The Orchard. Er zijn al van tevoren vragen schriftelijk ingediend op dit raadsvoorstel door de fractie van Rijswijks Belang. Die wil ik dan ook als eerste graag het woord geven. Mijnheer Bruin.

De heer Bruin: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad hadden wij nog een aantal vragen. Ondanks dat Rijswijks Belang tegen dit amendement heeft gestemd destijds, gaan we dit debat niet opnieuw voeren, maar kijken we enkel even naar wat nu voor ons ligt. Daarom hebben wij de volgende vragen. Kan het college ons stap voor stap meenemen in het proces dat sinds het amendement is doorlopen? Wanneer zijn de maatschappelijke partijen benaderd? Welke opties zijn onderzocht en op welk moment is geconcludeerd dat de oorspronkelijke invulling niet haalbaar was? Hoe kon dit de uitkomst zijn als in het amendement destijds de aanvullende voorwaarde is gesteld? En vervolgens in de allonge is opgenomen dat onderzocht zou worden hoe hier invulling aan kon worden gegeven, hoe kan het dan dat we ruim twee jaar later concluderen dat de voorwaarde financieel niet uitvoerbaar is? Had dit niet eerder en concreter inzichtelijk kunnen worden gemaakt? Onze vraag over de huur is inmiddels beantwoord, omdat we een verouderd amendement hadden en die trekken we ook in. Relatie met de ontvangen subsidie. The Orchard ontvangt een aanzienlijke bijdrage vanuit het SPUK IW, mede omdat de businesscase een tekort laat zien. Kan het college uitleggen hoe bij de totstandkoming van de businesscase in de subsidieverstrekking rekening is gehouden met de door de raad toegevoegde maatschappelijke voorwaarden? Is deze voorwaarde onderdeel geweest van de financiële beoordeling? Tot slot vraag vijf, onderzoek naar een andere oplossing. Is er serieus onderzocht of de maatschappelijke functie op een ander financieel minder belastende manier kon worden ingevuld? Bijvoorbeeld door een kleinere ruimte, gezamenlijk gebruikt door meerdere organisaties of een andere inrichting van de exploitatie. Zo ja, kunnen wij inzicht krijgen in deze scenario's en de afwegingen daarbij? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Dan het woord graag aan de fractie van het CDA. Ik neem aan mijnheer Wigchert.

De heer Wigchert: Dank u wel, voorzitter. Ik kan er kort in zijn voor nu, want het CDA Rijswijk heeft het stuk tot zich genomen en begrijpt de complexe situatie. Maar we hebben wat vragen. Om deze reden hebben wij

samen met Beter voor Rijswijk, Rijswijks Belang en de Rijswijkse VVD de vragen ingediend die zojuist zijn opgenoemd. Daarin nog wel een toevoeging, want er is ook nog een zesde vraag aan toegevoegd. Die zal ik dan even kort opnoemen. Wat komt er nu concreet? Het voorgestelde alternatief bestaat uit medegebruik van de ontmoetingsruimte. Kan het college concreet aangeven wat daarvoor terugkomt in termen van ruimte, toegankelijkheid, activiteiten, openingstijden, looptijd en hoe dit zich verhoudt tot de oorspronkelijke maatschappelijke voorwaarden? Wij zijn zeer benieuwd naar de beantwoording van de wethouder en daar laat ik het bij. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wigchert. Dan de fractie van BvR. Wie mag ik daar het woord geven? Mijnheer Kruger, gaat uw gang.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gevraagd en ook met name het laatste, dat men wel iets wil doen. Maar het lijkt erop dat dat alleen voor de bewoners is, dan praat je ook niet over een maatschappelijk iets. De vraag is, waar is het eigenlijk misgegaan? Ik bedoel, het was wel duidelijk. Er wordt even gestrooid met 1,8 miljoen, daar is de raad mee akkoord gegaan. Daar hingen wat voorwaardes aan. Dat is allemaal onder het vorige college gebeurd met een andere wethouder. Ik ben zeker benieuwd naar de beantwoording op de vragen die Rijswijks Belang heeft gesteld hoe dit zo heeft kunnen komen? Want voordat je het weet zitten we weer aan dit soort geintjes en dat kunnen we toch echt ons niet permitteren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Dan geef ik het woord aan de fractie van de Rijswijkse VVD.

De heer Loof: Dan dank ik de voorzitter voor het woord. Wij hebben de vragen mede ingediend van Rijswijks Belang en staan daar ook achter. Wel nog een korte aanvullende vraag die ziet op de subsidie vanuit het Rijk in deze, of daar nog een hiaat in is gekomen of dat we al richting vaststelling zitten? Eigenlijk de vraag, is die al vastgesteld en zo niet, loopt het proces voorspoedig voor die vaststelling?

De voorzitter: Dan wil ik graag het woord geven aan de fractie van PRO. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Ik moet heel eerlijk zeggen, ik heb de vragen die ingediend waren een tikkie te laat gelezen. Ik sluit mij er wel bij aan. Ik ga door mijn verhaal, maar misschien af en toe een beetje hortend en stotend, omdat ik dan bedenk van, die vraag is al gesteld. Alvast excuus daarvoor. Om te beginnen de SROI-verplichting, die heeft geleid tot een traject via de Bouwpraktijk. Van de 15 deelnemers hebben daar 12 een VCA-certificaat gehaald en 8 hebben een arbeidsovereenkomst aangeboden. Dat is positief. Over het tweede gedeelte van het raadsvoorstel ben ik wat minder blij, net als eigenlijk de rest van de mensen in de raad. Want we moeten niet vergeten, in het amendement dat wij destijds hebben ingediend 3 jaar geleden hebben wij gevraagd om een tegenprestatie voor een bijdrage van bijna 1,9 miljoen. Als je het even zo snel zegt, lijkt het niks, maar het is echt een gigantische hoeveelheid geld. Op 27 juni 2023 hebben wij ingestemd met die bijdrage, maar hebben we nadrukkelijk daar een voorwaarde aan verbonden en die voorwaarde was niet vrijblijvend. Door het aangenomen amendement hebben we vastgelegd dat er gedurende 10 jaar tenminste 300 vierkante meter maatschappelijke ruimte beschikbaar moest komen. Te bepalen door de gemeente, zodat alle Rijswijkers konden profiteren van deze publieke investering. Het valt mij op, en met mij de rest volgens mij, dat er nogal een verschil zit tussen wat de raad op 27 juni heeft bedacht en wat er nu wordt voorgesteld. Dat vind ik eigenlijk wel bijzonder, zal ik maar zeggen. Want ik mis in het voorstel dat er nu voorligt wat meer creativiteit en toewijding in het zoeken naar tussenoplossingen. Die resultaten van de SROI-verplichting laten zien dat wanneer er eigenlijk actief gezocht wordt naar mogelijkheden, er echt iets bereikt kan worden. Ik vraag mij af of diezelfde energie en creativiteit ook zijn ingezet bij het zoeken naar de

invulling van de maatschappelijke ruimte? Wat mij ook nog opvalt, is dat er blijkbaar maatschappelijke organisaties zijn die zich niet of onvoldoende betrokken voelen bij deze uitwerking. Wij kregen hierover bericht van de Buurtraad Steenvoorde. Zij zijn al zo'n 50 jaar actief in de wijk en zij geven aan dat ze niet bevraagd zijn over de ontmoetingsruimte in de Bogaard, terwijl ze juist veel ervaring hebben met wijkactiviteiten en ontmoetingsfuncties. Juist deze organisaties weten wat er speelt en leeft in de wijk en hoe een ontmoetingsplek succesvol kan worden gebruikt. Het raadsvoorstel is nu eigenlijk meer een onderbouwing waarom uitvoering niet mogelijk is en niet als een zoektocht naar hoe de bedoeling van de raad alsnog kan worden uitgevoerd. Volgens mij staat het ook al in de vragen die ingediend zijn, dat dit wel bijzonder is dat alle redenen die nu aangevoerd worden in 2023 ook al bekend waren. De wethouder heeft destijds ook niet aangegeven dat het amendement niet uitvoerbaar was. Hij was er eigenlijk, als ik de band terugluister, best enthousiast over. Het is bijzonder dat het nu ineens allemaal niet kan. Ik ga effetjes door de dingen die al gevraagd zijn. Ten slotte hoor ik nog graag welke concrete alternatieven zijn onderzocht om alsnog zo dicht mogelijk bij de bedoeling van het amendement te blijven? Ik denk dan bijvoorbeeld niet in een keer 300 vierkante meter, maar misschien beginnen met 50 vierkante meter of met 100 vierkante meter? Of een soort van programma inzetten, niet één organisatie, maar meerdere organisaties bekijken waarom alternatieven zijn afgevallen? Welke organisaties zijn daadwerkelijk betrokken bij het verkennen van de mogelijkheden voor deze ruimte? En waarom vindt het college dat een ontmoetingsruimte voor bewoners en omwonenden na één jaar evalueren voldoende invulling geeft aan hetgeen de raad in 2023 heeft besloten? De rest van de vragen zijn al gesteld. Maar ik vind wel dat we met dit raadsvoorstel geen recht doen aan de letter en de geest van het amendement dat we destijds hebben aangenomen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Dan wil ik de fractie van D66 het woord geven, mevrouw Loeff. Ik wil vragen of mevrouw Van Maarseveen de microfoon uitzet en mevrouw Loeff heeft zo te zien technische hiaten. Zo te zien heeft zij hetzelfde probleem als ik had. Doet die het bij mevrouw Van der Weij wel als ze het probeert? Dan heeft mevrouw Loeff hetzelfde probleem als ik had. Zou de technische dienst daarnaar kunnen kijken? En terwijl die dat doen, dan wil ik graag vragen of mijnheer El Majjaoui van de fractie DENK-PGenR zijn bijdrage wil doen?

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Het gaat om een tegenprestatie, voorzitter, van bijna 2 miljoen euro. Het is immers belastinggeld en wij vragen een maatschappelijk iets terug en we krijgen nu 0 op het rekest. Ik weet dat een projectontwikkelaar er vanuit een commerciële doelstelling andere belangen bij heeft, maar de vragen die gesteld zijn voorzien in dit. Daar sluit ik mij gewoon bij aan, de voorgaande schriftelijke vragen als de vragen van collega-raadsleden. Een vraag rest nog, wat betekent precies het voorstel van de ontwikkelaars? Kan de wethouder dat concreet toelichten, welk alternatief ligt nu voor handen die eventueel nu wel toepasbaar is? Tot zover wacht ik gewoon de antwoorden van alle vragen. Tot zover, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan heb toch soms de stille hoop dat er een heel lang betoog zou komen. Aangezien mevrouw Loeff nog technische problemen heeft, schors ik heel eventjes totdat die zijn opgelost. Want ik wil haar wel de mogelijkheid bieden om de eerste termijn te doen.

SCHORSING

De voorzitter: Ik zie dat die het weer doet. Als u hem weer heel even uit wilt zetten, dan kunnen zij de naam eronder gaan zetten boven. Wel het kaartje erin, als het goed is, en dan even van afblijven. Mevrouw Loeff, wilt u het weer een keer proberen? Ik ben weer Tinus Kaffa zie ik. Zeer toepasselijk. Ik denk dat het een signaal is.

Mevrouw Loeff: Volgens mij doet die het.

De voorzitter: Kijk. Ik heropen de vergadering en wil graag mevrouw Loeff het woord geven voor haar eerste termijn.

Mevrouw Loeff: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde eigenlijk beginnen met een positieve noot, want inderdaad de uitwerking van het amendement ging over twee zaken. Die positieve noot heeft eigenlijk mevrouw Van Maarseveen al benadrukt, daar zal ik niet langer over doorgaan. Even kijken. Maar ook positief is natuurlijk dat The Orchard nu af is, dat heel veel mensen dit een nieuwe woonplek kunnen noemen en er ook veel winkelruimte is verhuurd. Natuurlijk vinden wij het ook heel jammer dat de uitvoering van het oorspronkelijke amendement niet financieel verantwoord is gebleken. Positief dat er wel is nagedacht in samenwerking met de ontwikkelaar over een alternatief. We hebben nog een paar vragen voor het college. Kan de wethouder bevestigen dat er nog steeds een tekort zit op het project? En dat we ervan uit kunnen gaan dat als het in positieve zin verandert, dat de subsidie totaal of voor een deel dan ook terugkomt naar de gemeente? Dan hadden we nog de vraag over het overwegen van alternatieven, maar die is door andere fracties ook gesteld. En over hoe groot die maatschappelijke ruimte dan zou zijn die in het alternatief wordt genoemd, die is ook door andere fracties gesteld. Dan had ik nog een laatste vraag over het alternatief wat is voorgesteld. Namelijk, weten wij hoeveel tijd en energie de ontwikkelaar zal besteden aan die bijeenkomsten die er dan worden voorgesteld? Want hoe zorgen we dat die dan ook echt slagen en de maatschappelijke waarde gaan toevoegen die we ervan verwachten? Dan nog een praktische. Want het besluit geeft eigenlijk aan dat het amendement wordt afgedaan, omdat het niet uitvoerbaar is. Normaal gesproken, een amendement verandert natuurlijk het besluit zelf. Ik weet niet precies hoe dat dan procedureel allemaal goed gaat en of dat nu goed gaat en of we niet het originele besluit dan eigenlijk zouden moeten amenderen weer? In de brief staat expliciet dat het wel uitvoerbaar is, maar niet financieel verantwoord en in het amendement staat niet uitvoerbaar. Daar zit ook nog een beetje een kleine praktische vraag of dat dan goed gaat? Dat was hem. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Loeff. Dan zijn we aan het eind van de eerste termijn aan de zijde van het forum en geef ik graag wethouder Finke het woord voor de eerste termijn van het college. Gaat uw gang. Ook de heer Finke heeft zo te zien technische problemen. Dan schors ik weer heel eventjes voor een paar minuten totdat dat is opgelost.

SCHORSING

De heer Finke: Hij doet het.

De voorzitter: Ik zie dingen gebeuren. Nog heel even weer op de namen die daaronder verschijnen.

De heer Finke: Is het dan links of rechts? Hij staat al aan.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik geef mijnheer Finke, wethouder Finke het woord om de vragen te beantwoorden van de eerste termijn van het forum.

De heer Finke: Voorzitter, The Orchard domineert het begin van mijn wethouderschap in deze mooie gemeente. Het was het eerste pand waarbij ik bij de overdracht mocht zijn van de ontwikkelaar aan de verhuurder. Nu is het het eerste onderwerp van het raadsvoorstel waarvan ik portefeuillehouder ben. Ik was liever niet met dit voorstel naar de raad gekomen en ik denk dat velen, dat heb ik ondertussen al gehoord, in

de raad het met mij eens zouden zijn. Want een raadsbesluit uitvoeren is de norm voor elk college, ook voor dit college. Maar nu vraagt het college om een nieuw raadsbesluit waarmee geconcludeerd wordt dat het realiseren van een maatschappelijke functie in The Orchard van minimaal 300 vierkante meter, waar alle Rijswijkers profijt van zouden hebben, niet mogelijk is. Dat roept vragen op, dat snap ik en daarom zal ik ook proberen die zo precies mogelijk te beantwoorden. Het is al geadresseerd, maar ik moet even melden dat er eerder deze week een onjuiste versie van het amendement was geüpload, een oudere versie. Dat heeft misschien mensen ook wat op het verkeerde been gezet, dat is vervelend. Tijdens de behandeling van het oorspronkelijke voorstel is het amendement namelijk gewijzigd en de gewijzigde versie is in stemming gebracht. In de gewijzigde stemming die inmiddels is verstrekt, is bij beslispunt 2 een voorwaarde ingebracht dat tijdens de bouw sprake zou zijn van social return. Dat is toegevoegd en de financiële verplichting dat het om niet zou moeten zijn, is eruit gehaald. Dan even inzoomen op de subsidie. Voor de start van het project bleek dat de ontwikkelaar een dermate slechte businesscase had dat er voor het project geen start van de bouw gepland kon worden. Dat was een buitengewoon riskante aangelegenheid, ook in relatie tot andere subsidies die eventueel nog naar de gemeente zouden komen. Daar heeft uw raad dan ook naar gehandeld in de desbetreffende bewuste raadsvergadering. Na het raadsbesluit is door de gemeente contact opgenomen met het ministerie van EZK. Ik zoom even in op hoe het met de subsidie is gegaan. Over de wijziging van de afgegeven subsidiebeschikking en ook in 2023 zijn daarover al gesprekken met het ministerie gevoerd. Mij is gevraagd om heel precies te zijn, ik probeer dat ook zo precies mogelijk bij u aan te geven. Uiteindelijk is het ministerie in ‘24 akkoord gegaan met de wijziging, met de aanvulling van de SROI en het onderzoek naar. Daarna zijn de gesprekken met de ontwikkelaar ook gestart. Het vorige college is daar ook mee aan de slag gegaan. Eerst is dat ambtelijk begonnen in de zomer van 2024 en daarna is geprobeerd dat ook nog naar een bestuurlijk niveau te trekken, omdat er te weinig schot in zat. Ik kan u het exacte lijstje voorlezen, als u dat zou willen. Er is met Vidomes gesproken op 18 november ’25, er is met Florence gesproken op 11 april ’25, er is met Welzijn Rijswijk gesproken op 19 mei ’25, er is met Rijswijk Wonen gesproken op 11 maart ’25. De afspraken met de ontwikkelaar zijn vervolgens wel vastgelegd in een AOK om te kijken, zit hier dan ook nog muziek in? Om het maar zo te zeggen. De gemeentelijke bijdrage dat wij die pas beschikbaar zouden stellen aan het einde van het project en dat het wordt verrekend met de bijdrage, dat is ook een vraag die D66 stelde, die de ontwikkelaar zou doen voor de herinrichting van de openbare ruimte. Daar zijn we dan uiteindelijk beland. We zijn beland dat we in ’25, eind 25 nog steeds geen partij hadden die de exploitatie van de maatschappelijke accommodaties zou kunnen gaan runnen. De ontwikkelaar heeft in de tussentijd wel alles op alles moeten zetten, want de businesscase was oprecht slecht om het kostenniveau zo laag te brengen dat de subsidie het tekort ook zou dekken. Ook om maar even aan te geven dat daar echt wel een fors tekort op was. Het was geen cadeautje van de gemeente om deze subsidie te verstrekken. De businesscase is door Deloitte in opdracht van de gemeente beoordeeld. Wij hebben die ook als betrouwbaar beoordeeld gekregen. Ook dat zegt iets over de betrouwbaarheid van de ontwikkelaar, zijn opstelling en de controle die wij daarop hebben gedaan. Daar is niet rechtstreeks een link gemaakt met die slechte businesscase, is er niet rechtstreeks een relatie gemaakt met het amendement. Omdat het amendement vanwege, als het bedrag er nog in had gestaan … Als ze had gezegd, dat had niet beschikbaar moeten worden gesteld, had het meegenomen moeten worden, want er was een financiële implicatie. Toen dat eruit was, was de financiële implicatie niet meer. Is gewoon de zuivere opstelling van de businesscase gemaakt en die is uiteindelijk beoordeeld. Dan wil ik nog even bij inzoomen op waarom we het besluit nu zouden moeten nemen en niet later. Het is op dit moment duidelijk, en eigenlijk was het al wat eerder duidelijk, want u bent ook al wat eerder geïnformeerd door het college over de ontwikkelingen bij The Orchard, dat de ruimte niet op een adequate wijze kan worden gerealiseerd. Wij vinden, dit college vindt dat we daar de raad, zo snel de informatie bekend is, ook actief over moeten informeren. En niet nadat de subsidie definitief is vastgesteld en na het opmaken van de eindafrekening, want dat zou dan het volgende logische moment zijn. Er is een ruimte voor, ik ben er geweest,

bewoners op de begane grond. Die voorziet in allerlei voorzieningen. Ik heb een keuken gezien, ik heb ook iets van een ontmoetingsruimte gezien, dat was best een mooie ruimte. Hoe dat nu precies ingevuld gaat worden ten aanzien van dat voor de wijk, even los van het aanbod, dat moeten wij ook nog gewoon verder met 3W doornemen. Zodat we daar ook verder een beeld bij krijgen. U zei iets over VBS en het belang van VBS. Ik ben vanuit een andere hoedanigheid ook nog wethouder voor wijken en voor welzijn. De partij is mij goed bekend. Het is een partij waar wij ook, zeker als het gaat over de gevoelens in de wijk en de behoefte in de wijk, het gesprek mee willen voeren. Voor zover dat nog niet is gebeurd, zal dat zeker ook nog moeten gebeuren. Daarnaast heeft deze coalitie ook nog een ambitie op het gebied van het voorzieningenniveau in de stad. Ook daarin zou je kunnen kijken in het bredere gebied van de Kleuren- en Artiestenbuurt en het stadscentrum, wat is daar nu aan voorzieningen nodig? Nog los van wat wij met elkaar besproken hebben rondom The Orchard. Het is ook niet in dat opzicht zo, dat geef ik maar even op voorhand mee, dat er in de directe nabijheid helemaal geen mogelijkheden tot ontmoeting zijn. Die zijn er wel en u heeft daar onlangs zelf ook nog een besluit over genomen als het gaat over de Marimbahal en de maatschappelijke voorziening die daar terecht zou moeten komen. Zo zijn er nog wel wat meer voorzieningen, maar daar zal ik u op dit moment even niet mee vermoeien. Dan even kijken nog naar de vragen die ook nog wat aanvullend zijn gesteld. Het gebruik van de ruimte gaat over het alternatief, het aanvullend gebruik van de ruimte voor de bewoners voor de mensen uit de directe omgeving. Dat is die ruimte waar ik het net over had. Als het gaat over de eindafrekening, en D66 vroeg er al naar en de VVD heeft er volgens mij ook naar gevraagd, hoe ziet dat er nu uit? We zijn nog in afwachting van die eindafrekening. Die wordt ook natuurlijk weer gecontroleerd door onze accountant, daar vindt ook weer een finale check op plaats. De afrekening moet dan ook aantonen dat het tekort er is, wil de volledige subsidie ook op het maximumbedrag worden vastgesteld. Maar ik heb al iets gezegd richting PRO over hoe we ontmoeten verder ook nog zouden kunnen faciliteren. Dat is ook iets wat ik zelf, maar ook vanuit een andere hoedanigheid, omdat het een ambitie van het college is en van deze coalitie is om daar vervolgens ook verder mee aan de slag te gaan. De beschikbare ruimte is overigens eigendom van de belegger en is onderdeel van de voorzieningen waarvoor de bewoners nu de kosten dragen. Dat is eigenlijk impliciet verwerkt in de huren. Dan is het eigenlijk ook een beetje dat als we er meer voor zouden vragen, dat de bewoners van het complex een soort van gastvrijheid zouden moeten hebben naar de buurt. Want zij betalen mee aan de activiteitenruimte die er voor de flat is, voor The Orchard, voor het appartementencomplex. Daar hebben we wel rekening mee te houden. De voorziening is in principe voor hen en het is aanvullend gebruik van de wijk. We kunnen dat ook niet compleet omgooien en zeggen van, maak van deze ruimte maar een activiteitenruimte voor de wijk en geef de bewoners maar het nakijken. Want zij betalen gewoon voor deze ruimte en het past ook bij het concept die The Orchard heeft als het gaat over het samenwonen in dat appartementencomplex. Als ik nog vragen heb gemist. Ik denk dat ik redelijk compleet ben geweest in de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Finke. Daarmee sluit ik de eerste termijn aan de zijde van het college en open ik de tweede termijn aan de zijde van het forum. Dan gaan we weer het rijtje af. Mijnheer Bruin, Rijswijks Belang.

De heer Bruin: Dank u wel, voorzitter. Wij danken de wethouder voor de beantwoording en alle uitleg op onze gestelde vragen. Voor Rijswijks Belang was dit amendement toendertijd al niet realistisch en niet haalbaar. Wij van Rijswijks Belang beseffen ook dat dit een erfenis is uit het vorige college. Wij hebben verder geen vragen voor u. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bruin. Dan het woord aan het CDA, mijnheer Wigchert.

De heer Wigchert: Dank u wel. In 2023 hadden wij ook tegen het voorgestelde amendement gestemd. Hetgene wat er is verteld, dat begrijpen wij ook. We zijn blij met de beantwoording. Is het ook nog mogelijk om de beantwoording die schriftelijk is ingediend ook nog schriftelijk te krijgen op de vragen? Ik weet niet of dat nog mogelijk is. Ik heb wellicht nog een korte vraag. Want is het nog mogelijk om een gedeelte van een 300 vierkante meter die dan werd voorgesteld in te richten op een andere manier of te splitsen? Is er dan wel een organisatie die er oor aan heeft als er bijvoorbeeld een kleiner stuk voor de maatschappelijke kant dan wordt ingericht en dat de rest dan door de ontwikkelaar nog in de verkoop zou kunnen? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wigchert. Fractie van Beter voor Rijswijk, mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de wethouder voor zijn antwoorden, hoewel we daar niet allemaal vrolijk van zijn geworden. Bekruipt mij eigenlijk een beetje het gevoel dat deze wethouder twee jaar te laat hier is gekomen. Dat er wellicht in de beginperiode wat meer de nadruk heeft gelegen op de afspraken en dat die goed waren uitgewerkt, dan hadden we nu niet zitten praten. Maar het is niet anders. Maar in ieder geval nogmaals bedankt voor uw objectieve reactie op de vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Dan vanuit de Rijswijkse VVD nog kort.

De heer Loof: Dank voor de beantwoording ook. Nog twee korte vragen. Zo gek dat ik nu via mezelf moet spreken over de wethouder. De wethouder gaf aan dat er gesproken is met partijen en dat dat voornamelijk in 2025 was. Vindt de wethouder dat niet wat laat, gelet op eigenlijk het moment waarop het amendement zelf was aangenomen? Hoe ziet de wethouder dat? Nog de vraag aan de wethouder, die verhouding of die wens eigenlijk die in het amendement stond, om een locatie eigenlijk om niet te laten zijn. Wellicht heeft u er antwoord op gegeven. Zou u dat dan iets beter, nog iets meer kunnen toelichten? Het amendement vroeg om een locatie waar geen financiële tegemoetkoming tegenover zou hoeven te staan voor partijen die er gebruik van zouden willen maken. Maar in het voorstel wordt er erg veel gesproken over eventuele financiële kosten. Misschien snap ik dat voorstel dan niet heel goed op die punten, maar als u dat zou willen toelichten, graag.

De voorzitter: Dan wil ik door naar de fractie van PRO, mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. Nog een paar vragen, want u geeft aan dat eind 2025 er geen partij te vinden was om dit te doen. Ik vroeg mij af waarom u niet naar meerdere partijen heeft gekeken? En buiten de groep die nu net noemde, met Welzijn Rijswijk en Vidomes. U vertelde net ook dat als ik het goed heb begrepen, de ruimte is voor de bewoners, die betalen daar ook voor. Wij hebben er als gemeente ook voor betaald, 1,9 miljoen. Is dat niet een soort van double dipping dat het aan twee kanten gefinancierd wordt? Wat ik eigenlijk nog belangrijker vind, scheppen we hier niet een gevaarlijk precedent voor toekomstige projecten? Want als we als raad miljoenen euro's gemeenschap geld beschikbaar stellen onder expliciete voorwaarden en zo'n voorwaarde blijkt jaren later financieel niet uitvoerbaar te zijn en die wordt afgedaan, welke waarde hebben dan de voorwaarden nog van deze raad? Hoe kunnen we een soort van garantie hebben dat dit bij toekomstige projecten niet gebeurt? Want het is wel bijzonder, we bezuinigen op armoede, maar we verspillen wel 1,9 miljoen aan een projectontwikkelaar die zijn businesscase niet rondkrijgt. Dat vind ik jammer. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Fractie van D66, mevrouw Loeff.

Mevrouw Loeff: In één keer. Dank u wel, voorzitter. Misschien heb ik het niet helemaal goed meegekregen in de eerste termijn, maar ik was op zoek naar iets meer informatie over welke alternatieven overwogen zijn in het traject? Verder geen vragen.

De voorzitter: Dank, mevrouw Loeff. Dan de fractie van DENK-PGenR, mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Dank, de wethouder, voor de beantwoording. U geeft net aan dat er genoeg ruimtes zijn in de omgeving waar men terechtkan. Ik wil u, via de voorzitter, tot de orde roepen, want het gaat sec om dit project en daar hebben wij 1,9 miljoen geïnvesteerd als gemeente. De afspraken die zijn niet nagekomen hierin. U geeft ook aan dat de belegger de eigenaar is of wordt van het complex later. In hoeverre is deze belegger betrokken met dit traject? De derde vraag die rest, VBS, u heeft in uw eigen woorden ook gezegd dat ze goede dingen doen in de wijk. Gaat u alsnog of staat u ervoor open om met deze stichting of deze maatschappelijke organisatie nog in gesprek te gaan om te kijken naar mogelijkheden? Tot zover, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan sluit ik de tweede termijn aan de zijde van het forum en open ik de tweede termijn aan de zijde van het college. Wethouder Finke.

De heer Finke: Dank u wel. Dank voor de complimenten vanuit Rijswijks Belang dat daar ook verder geen vragen zijn en dat het helder is. Ook het CDA heeft nog even nagevraagd of de beantwoording ook schriftelijk tegemoet kan worden gekomen. Dat kan. Ik zal zorgen dat dat via de griffie bij u terechtkomt. De VVD vraagt heel expliciet van, vindt u 2025 niet te laat? Ik vertelde ook al dat vanaf 2024 de ambtelijke gesprekken al wel zijn gestart, maar dat dat, en ik denk dat dat de prijs is, naar het bestuurlijk niveau is getrokken in 2025 om dat verder te doen. Daar is wel een traject heeft daar plaatsgevonden, maar dat heeft tot weinig geleid. Daar komen we eigenlijk ook wel tot de kern van wat ik denk het probleem is. Namelijk door die slechte businesscase en het amendement zoals dat is aangenomen, is er geen ruimte beschikbaar gekomen die een maatschappelijk tarief kent. Als je al een van de ruimtes zou willen gebruiken, dan betaal je daar fors voor. Daar haken maatschappelijke partijen op af, is gebleken. Dan kun je blijven zoeken, maar maatschappelijke partijen tegen een niet maatschappelijk tarief proberen te huisvesten, en dat niet maatschappelijke tarief is rechtstreeks gekoppeld aan de slechte businesscase, dat is denk ik de onmogelijke opdracht gebleken. Die wil ik eigenlijk ook wel meegeven aan PRO, die daar ook nog expliciet naar vroeg. Ik denk, of ik denk, ik vind dat wij naar toekomstige gebiedsontwikkeling waar ook maatschappelijke voorzieningen zijn gepland, lessen moeten trekken uit dit traject, zodat het naar de toekomst toe op deze manier niet meer voorkomt. Die wil ik eigenlijk ook nog meegeven. Aan DENK zou ik zo willen zeggen, ik heb niemand willen beledigen of het uit verband willen trekken. Ik heb wel willen schetsen hoe dit ook weer plaatst in een groter verhaal, niet dat het in de plaats van dat grotere verhaal komt. Dat wil ik wel graag meegeven. Ook omdat bijvoorbeeld D66 al heeft gevraagd van, heeft u ook nagedacht over alternatieven? Die heb ik dan ook maar even opgevat als alternatieven in een veel bredere zin. Want als het niet past binnen het project … En binnen het project is overigens dat aanbod gedaan. Het aanbod waar ik dan van zeg, dat staat ook in het raadsbesluit om dat te omarmen. Maar daar is het voor mij, maar dat zeg ik dan even met de pet op als wethouder welzijn, ook nog niet gelijk af. Maar dat valt wel buiten het project. Op basis daarvan zou ik ook met VBS absoluut het gesprek aan willen, want ik denk dat wij met alle bewoners het gesprek aan moeten. Ik moet overigens ook melden dat ik afgelopen zomer heb gebruikt om een groot deel van die bewonersorganisaties te spreken. Maar ik heb VBS niet expliciet hierover gesproken, nog niet in ieder geval. Dan denk ik dat ik de aanvullende vragen nu ook beantwoord heb. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Finke. Dan sluit ik de tweede termijn aan de zijde van het college. Dan vraag ik het forum of dit als een akkoordstuk of bespreekstuk naar de raad van 1 oktober moet? Ik hoor hier akkoord, ik hoor daar twijfel, wat betekent dat het een bespreekstuk wordt. Zit daar nog een mits voorwaarde of iets anders aan vast of is het gewoon een bespreekstuk? Voor de vastlegging, dan weten we dat, of we iets kunnen verwachten. Bespreekstuk, punt, helder. Dan is het een bespreekstuk. Dan sluit ik dit voorstel. Dan gaan wij richting … Nog één toezegging die trouwens is gedaan, of toezegging, de antwoorden komen nog schriftelijk inderdaad onze kant op, eventjes nog ter herhaling. Mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Voorzitter, misschien is het geen toezegging, maar wethouder gaf aan dat de lessen geleerd uit deze casus, dat hij daar iets mee wil. Is dat een toezegging of ...

De voorzitter: Mevrouw, ik snap dat u het vraagt, want daar zat ik zelf net ook over te twijfelen of dat nu als toezegging moet worden gezien? Ik zag het als een iets wat de wethouder gewoon gaat doen, maar wat we niet per se op de lijst van toezeggingen of dergelijke hoeven te zetten. Precies, ik kan hem niet op die manier afdoen, maar hij neemt het wel mee. Het college neemt het mee als een les naar de toekomst.

10. Vragenuur

De voorzitter: Dan gaan wij naar het vragenuur waarbij alle vragen al schriftelijk zijn beantwoord. Desalniettemin gaan we ze uiteraard wel gewoon nog langs, omdat er ook mogelijkheid is om daar eventueel kort nog vervolgvragen op te stellen op de gegeven beantwoording.

10.a Vragen D66 Rijswijk - RIB 26 046 Jaarverslag 2025 Adviescommissie Omgevingskwaliteit Rijswijk

De voorzitter: Dan beginnen we bij de vraag van D66 over RIB 26 046, Jaarverslag 2025 Adviescommissie Omgevingskwaliteit Rijswijk. Mevrouw Loeff.

Mevrouw Loeff: Dank u wel, voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording op meerdere van onze vragen trouwens. Superfijn dat de antwoorden er allemaal zijn. Ook vanaf deze plek dank aan de Adviescommissie Omgevingskwaliteit voor inzet, deskundige advies en een mooi jaarverslag. De vragen die ik vooraf had ingediend gaan over extra sturing op dakkapellen en of deze nu nodig en wenselijk is? Het college geeft aan dat het inderdaad nodig is en dat eventuele gevraagde aanpassingen klein zijn. En ook dat er geen extra kosten van het na aanpassing opnieuw voorleggen van het onderwerp zijn. Positief dat het college ook aangeeft te werken aan betere informatievoorziening voor inwoners via verscherping van het omgevingsplan, via informatie bij de digitale aanvraag en dat ook altijd contact met de gemeente kan worden opgenomen hierover. Naar aanleiding daarvan geen verdere vragen, maar veel succes met die verbeteringen.

De voorzitter: Helder. Dank, mevrouw Loeff. Zou de rechterzijde van mij ietsjes minder rumoerig kunnen zijn en minder gekraak laten vertonen? Dank, graag.

10.b Vragen D66 Rijswijk PRO DENK-PGenR - RIB 26 063 Collegevoorstel IOK Geestbrugkade

De voorzitter: Dan de vraag van D66, PRO, DENK-PGenR over RIB 26 063, Collegevoorstel IOK Geestbrugkade. D66 staat er als eerste onder, mevrouw Loeff.

Mevrouw Loeff: Dank, voorzitter. Ook hier natuurlijk weer dank aan het college voor de beantwoording. Zoals waarschijnlijk bekend hechten onze fracties aan voldoende sociale en betaalbare woningen met ook een verdeling over Rijswijk, zodat we werken aan gemengde wijken waar je je hele leven, je hele wooncarrière

eigenlijk kan blijven wonen. D66 Rijswijk hecht dan ook grote waarde aan het feit dat in dit project ook weer sociale en betaalbare woningen worden gerealiseerd, zeker gezien de uitdagingen die deze locatie kent. We staan achter de doelstelling van 30 procent sociale huur in de woningvoorraad die wordt genoemd in de beantwoording en twee derde betaalbaar bouwen. En constateren ook dat die doelstellingen nog steeds gelden, maar horen wel ook graag hoe die doelstellingen gehaald gaan worden? Daarvoor ontvangen we graag voorafgaand aan de begrotingsbehandeling een overzicht van de huidige woningbouwprogrammering? Is dat mogelijk?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Loeff. Willen de andere indieners van deze vragen … Die hebben er niks aan toe te voegen. Ik denk dat dit wethouder Bentvelzen is? Wie is haar vervanger? Wethouder Finke.

De heer Finke: Laat ik maar eens moedige poging doen. Ik wil de vraag die u stelt even mee terugnemen en dan kom ik daar later even bij u op terug. Zal ook even via de griffie gebeuren, kan ik het ook goed afstemmen met de portefeuillehouder.

De voorzitter: Dan noteren wij, dank, wethouder Finke, een toezegging dat het college daarop terugkomt schriftelijk. Ook op de vraag of daar een toezegging inderdaad ook kan worden gedaan. Helder.

10.c Vragen DENK-PGenR - RA 26 055 Postcode discriminatie parkeerbeleid

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende vragen van DENK-PGenR over RA 26 055, Postcode discriminatie parkeerbeleid. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter. Dank voor de beantwoording. Die zijn in voldoende mate beantwoord. Dank hiervoor. Ik hoop dat de bezwaarmaker hier ook kennis van neemt. Dank.

De voorzitter: Dank, mijnheer El Majjaoui.

10.d Vragen D66 - RIB 26 065 Beleidsregels prioriteringskader transportcapaciteit woningbouwprojecten en onderwijshuisvesting

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende vraag van D66 over RIB 26 065, Beleidsregels prioriteringskader transportcapaciteit woningbouwprojecten. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Met het verzoek of die van Rijswijks Belang eerder mogen, want dan kunnen we mooi op elkaar aansluiten.

De voorzitter: Mevrouw Koegler Böhm, heeft u überhaupt een inbreng?

Mevrouw Koegler Böhm: Ik geef de bal door aan de heer Eygenraam.

De voorzitter: Mijnheer Eygenraam. Dank.

De heer Eygenraam: Dank, voorzitter. Allereerst dank aan het college voor de duidelijke beantwoording van de gestelde vragen. Er blijven nog wel wat vragen over. Kan het college toezeggen dat de raad actief wordt geïnformeerd over de effecten van dit prioriteringskader, ook als de landelijke regelgeving niet wijzigt? Zodra duidelijk is welke woningbouw en onderwijsprojecten daadwerkelijk transportcapaciteit hebben gekregen en

welke projecten onverhoopt op de wachtlijst terechtkomen, kan de raad hier dan een overzicht van ontvangen? Dank.

De voorzitter: Dank, mijnheer Eygenraam. Wethouder Van Damme. Natuurlijk, excuus, mevrouw Woudstra. Zou ik ook aan de technische dienst mogen vragen om naar agendapunt 10.d of 10.e te gaan op het scherm voor de helderheid? Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank. Een klein technisch probleempje, want mijn aantekeningen zijn in iBabs verdwenen. Maar ik kan het ook uit mijn hoofd, dat is geen punt. In de beantwoording wordt aangegeven, het gaat over netcongestie, om dat nog even te verduidelijken. We hebben kennelijk in de beantwoording aangegeven in juni, juli te horen gekregen dat we daar vanuit de gemeente zelf op basis van het prioriteringskader informatie voor moeten gaan aanleveren. Het gaat om een prioriteringskader dat dan naar onze netwerkaanbieder gaat. In ons geval Stedin, ga ik vanuit, maar ik word graag gecorrigeerd als dat anders is. En dat we daar op dit moment volgens de ACM-richtlijnen, of ik ben ook benieuwd wat het is van het ACM, Autoriteit Consument en Markt, nu woningbouw voorrang moeten geven en onderwijsinstellingen en daarvoor een lijst aan moeten leveren. Vervolgens hebben we daar een aantal vragen over gesteld. Het college geeft aan dat we als raad niet betrokken zijn, omdat dit te laat aan hen bekend is gemaakt en het hun bevoegdheid is. Dat snap ik. Aan de andere kant kunt u ons altijd informeren en zouden we heel graag onze kaderstellende rol ook voor netcongestie en energie behouden. Daar gaan we graag met u over in gesprek om dat voor het vervolg wel te kunnen doen, zodat u ook weet hoe de raad erin zit en daarbinnen kan handelen. Ik ben heel erg benieuwd als we ons niet houden aan ACM of de andere privaatrechtelijke afspraken die met netbeheerders zijn gemaakt, wat het gevolg dan zou zijn? Stel, we vinden dat er een andere volgorde nodig is of een bedrijf wel voorrang krijgt, dan ben ik heel benieuwd als we dat aangeven wat de gevolgen zijn, omdat we ons er dan niet aan houden. Ik ben nog benieuwd naar de financiële risico's. In het stuk op de beantwoording over wie moet voorfinancieren, geeft u aan dat op dit moment dat nog van de gemeente gevraagd wordt, maar dat het vervolgens ook van de projectontwikkelaar wordt gevraagd. Zit daar nu tijd tussen en moeten wij eerst financieren voor die aansluiting en dan pas de projectontwikkelaar of gebeurt dat direct en is er geen voorfinanciering? U geeft aan dat de Rijksoverheid hierover nog met de gemeente in gesprek is over hoe we dat dan moeten gaan doen. Ik zou ook graag weten wat ons financieel risico is als we 41 projecten aangeven en al die aansluitingen moeten voorfinancieren? Ik snap het ook als we daar nu nog geen antwoord op hebben, want dat gaf u ook aan in de vragen. Maar dan zou ik graag horen wanneer we er wel over geïnformeerd kunnen worden en op welke manier dat gaat gebeuren? En wat op dit moment de rol van Zuid-Holland, die deze rol niet op zich heeft genomen, wel is? Mocht er nog iets schriftelijk moeten of het handiger is als ik ze alsnog schriftelijk indien, dan kan dat.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank. Ook dank aan de leden van de raad voor de aanvullende vragen. Laat ik maar even vooropstellen dat wij ook onaangenaam verrast waren, eigenlijk alle gemeenten, dat heeft de VNG ook laten weten, dat die beleidsregels plots moesten worden vastgesteld door de gemeente. Want wij waren er wel van uitgegaan dat de provincie daar een regiehoudende taak in zou hebben. Dat betekende dat de VNG eigenlijk voor een hele moeilijke taak stond om modelbeleidsregels op te stellen. Dat is ze gelukt op 8 juli, op 7 juli hadden we het kaderdebat. Toen zijn we eigenlijk als de wiedeweerga aan de gang gegaan, ook in overleg met de projectontwikkelaars waar we wel doorlopend contact mee hebben over ook dit soort problemen als het gaat om aansluiting en netcongestie. Dat betekende dat we deze zomer flink hebben geworsteld met hoe we nu die beleidsregels, met die model-APV moesten omgaan. We hebben intensief contact gehad met de

gemeente Den Haag, Delft en nog een aantal gemeenten. Juristen geraadpleegd, is het nu een privaatrechtelijke kwestie, wat zijn de risico's voor de gemeente? Moet je hier een bezwaarclausule in opnemen of niet of is het een privaatrechtelijke handeling? Het is allemaal tamelijk complex. Er was ook nog een afweging te maken van, je kan ook die beleidsregels niet vaststellen. Kan, kan. Want er zijn namelijk meer urgenties. Nu moeten wij het even doen voor woningbouw en onderwijshuisvesting. Hoewel de model-APV zei van, doe het nu niet voor … Of doe het alleen voor woningbouwprojecten. Maar wij hebben toch ook gemeend dan toch maar ook onze onderwijsprojecten daarbij aan te geven, want dat kon ook. De vitale infrastructuur in Nederland heeft natuurlijk ook prioriteit als het gaat om aansluiting met de capaciteit. De ACM heeft daar een prioriteringskader voor opgesteld. Heeft eerder ook al een prioriteringskader voor opgesteld, daar is men continu mee bezig. Soms worden ze ook ingehaald door de juridische werkelijkheid op dat punt. Wat was nu het punt? Kleinverbruikers werden ontzien, maar dat vond de rechter oneerlijk. Die moesten eigenlijk … Dat was dan de boodschap van de ACM. Ik doe het even mijn eigen taal hoor, want ik werk niet bij de ACM. En ik ben eigenlijk nog maar net op dit dossier bezig en het is knap ingewikkeld en iedereen baalt gewoon van die congestie. Maar dat je eigenlijk geen onderscheid kon maken in wie daar prioriteit kreeg. Ook kleinverbruikers moesten gelijke monniken gelijke kappen behandeld worden. Dat prioriteringsschema is dan wel weer opgesteld vanaf vitale infrastructuur tot aan die woningbouwprojecten en onderwijshuisvesting. Onze eigen projecten bijvoorbeeld mogen wij niet voorrang geven, omdat we dat zelf belangrijk vinden, want het moet gewoon eerlijk gaan. Dat hebben we ook geborgd in het proces wat we nu doorlopen ook met in ieder geval voor die woningbouwprojecten die prioriteringslijst, want er zijn ongeveer 41 lijsten. Je komt er niet zomaar op, want je moet wel al een intentieovereenkomst hebben, er moeten wel al wat concrete plannen liggen. Want anders gaat iedereen natuurlijk aanvragen, ik wil als eerste op de prioriteitenlijst komen. Zo vindt die afweging plaats, zo eerlijk mogelijk. Als wij zeggen, wij willen dat sportveld met prioriteit aangesloten krijgen. Dan zegt Stedin gewoon, nee, dat kan niet, want we hebben hier het prioriteringskader van ACM en we doen die eerder. Maar is het nu wel zo dat er genoeg transformatiehuisjes staan bij ons in de buurt, waardoor het wel kan worden aangesloten? Dan is die prioriteringslijst ook helemaal niet nodig, want dan kunnen alle projecten worden aangesloten. Daar zit ook nog een … Kijk, dat hele elektriciteitsnetsysteem, ik heb er een beetje over gelezen deze zomer. Want op een gegeven moment, ik had zo weinig raadsvergaderingen, ik denk, ik ga mij eens verdiepen in wat vraagstukken. Dat werkt op een manier dat niet overal die congestie tegelijkertijd plaatsvindt. Als jij een project in Friesland posterioriseert, om het maar met een ingewikkelde ambtelijke term te noemen, dat betekent niet dat er dan ruimte ontstaat in Zuid-Holland. Want dat hangt allemaal af van al … Dat hangt allemaal met elkaar samen. Kortom, we hebben toch gemeend die beleidsregel wel vast te stellen. Dan kan je gedoe krijgen over de plaats op die lijst, daar kunnen mensen bezwaar tegen maken. Maar als we die beleidsregels nu niet vaststellen, hadden we nul van die projecten op eerdere aanvragenlijst gezet. Dan zou je achteraf misschien ook wel eens in de problemen kunnen komen, doordat je misschien aansprakelijk wordt gesteld. Of er uiteindelijk projecten vertraging oplopen door netcongestie, dat is ook nog maar de vraag? Want stel nu voor dat er wel in één keer voldoende capaciteit is of dat er een of andere innovatieve maatregel wordt gevonden of een ander grootverbruiker ermee stopt, dan ontstaat er weer ruimte. Dat is een continue vraag-en-aanbodspel dat gespeeld wordt. Wij zijn daar … Wij spelen daar ook een rol in. Maar niet een prominente rol, omdat ook juist die ACM daar actief een voortrekkersrol in speelt. Daar worstel ik ook wel een beetje mee van, ik begrijp dat u een kaderstellende rol wil vervullen, maar dan moeten we toch even gezamenlijk met elkaar gaan bekijken hoe we dat dan moeten gaan invullen. Want ik vind hem echt knap lastig. Ik heb daar ook toevallig vanmiddag nog met de wethouder van Den Haag over gesproken, de nieuwe wethouder. Mevrouw Broeders heet ze dacht ik. Ik zat bij de Energy Cave had ik haar even gesproken en zij worstelde daar ook mee. Ze hadden die beleidsregels later vastgesteld dan wij overigens, omdat ze ook nog wat later zijn begonnen. Wij hebben dit eigenlijk met prioriteit gedaan in de zomer, maar tegelijkertijd continu contact gehouden met die projectontwikkelaars.

Uiteindelijk is die … De heer Eygenraam vroeg van, ook een beetje naar wie dan daadwerkelijk transportcapaciteit krijgt en wie niet? Dat valt nu niet te bezien, ik kan daar nu niks over zeggen. Misschien krijgen ze allemaal wel transportcapaciteit, maar misschien ook niet. Ik vind dat ingewikkeld om daar een vraag van te stellen. Een lijst kunt u altijd krijgen van wie er op die lijst staat, hoe we tot die afweging zijn gekomen. Die gaan we gewoon toesturen. De financiële risico's die zijn er. Die zijn er überhaupt. Los van de voorfinanciering hebben we ook andere financiële risico's die we lopen. Die hebben we ook gekwantificeerd in de begroting. Dat blijft gewoon een inschatting, want je weet niet hoe … Je kan niet tot op de puntkomma berekenen wat voor financiële consequenties dat voor de gemeente überhaupt heeft. Het is misschien een wel wat lang verhaal, voorzitter, maar ik wil u toch even meenemen in de worsteling die wij ook hebben. Waarmee je ook zou kunnen zijn van, ik weet tot op de dag van vandaag dat de VNG nog steeds niet blij is met het feit dat wij deze rol hebben gekregen. Dat eigenlijk een beetje een inkleuring van hoe wij hier deze zomer mee zijn omgegaan. Eigenlijk wil ik ook wel de medewerkers complimenteren, want die moeten nu in een soort razend quick tempo voor 1 oktober die lijst samenstellen en dat aanleveren bij Stedin. Want het is dan first come, first in of zo, zo'n principe. Daar zijn we nu volop mee bezig. Ik ga u zeker daar op de hoogte van houden. Ik hoop dat we met zijn allen snel een oplossing gaan vinden voor die netcongestie problematiek. Voorzitter, tot zover wat aanvullingen op de gestelde vragen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank en ook dank voor de uitvoerige uiteenzetting op vragen van de wethouder. We hadden … Wat ik nog niet had kunnen zeggen inderdaad was, dank voor alle snelheid. Het zal zeker gevolgen hebben gehad, ook voor de inzet op andere dossiers. We zien ook graag de financiële risico's dan bij de begroting terug, maar we willen ook verzoeken als we daar eerder inzicht in kunnen krijgen, om dat wel te doen. Want misschien is er iets anders niet doorgegaan of gestopt, omdat we nu onze ambtelijke inzet hebben moeten verplaatsen. Ook dat zien we graag terug. Of de wethouder toe kan zeggen in financieel en de ambtelijke inzet inzicht te geven, dan wel wat we nu niet kunnen realiseren. We snappen dat het nog te vroeg is om een lijst die er niet is te publiceren, maar we krijgen hem inderdaad graag. Dank voor die toezegging. Dan kom ik nog op de bedrijven. U had aangegeven in de beantwoording dat bedrijven op dit moment niet geïnformeerd worden, omdat zij nu niet in dat ACM-lijstje zitten. Ik wil u toch oproepen, omdat de netcongestie speelt, wat we ermee aan het doen zijn. We hopen dat het dan met de BBR en bedrijven wordt besproken, maar om dat zeker ook te doen en om dit aandacht te geven. Omdat we ze anders straks overvallen, dan wel Stedin ze overvalt als ze een aanvraag doen. Verder helemaal met u eens op het aandachtspunt hoe dit gaat. Dat dit met name via de privaatrechtelijke weg van Stedin gaat. Daar kijken we graag met u verder, zowel in de informatievoorziening als wat we als raad wel kunnen doen. Komen we graag nog persoonlijk bij op terug.

De voorzitter: Wethouder Van Damme, heeft u daar nog … Er is gevraagd om een toezegging, wilt u daar nog op reageren?

De heer Van Damme: Ik denk dat ik mij aansluit bij de woorden van mevrouw Woudstra, omdat dit een risico is. Kijk, alle bedrijven die ik bezoek beginnen erover, die willen uitbreiden, die willen investeren. Die beginnen daarover. Dat is gewoon een reëel punt. Daar zijn we, hebben we natuurlijk ook al gesprekken met de BBR over gevoerd onder andere, maar ook met ondernemers die daar rondlopen. Maar het blijft ook een zaak vooral van Stedin. Zij hebben contacten met Stedin. Ik heb ook regelmatig al op een aandeelhoudersvergadering gezegd van, let nu even op de communicatie. Let ook bijvoorbeeld op de communicatie die je doet naar partijen die meerdere vestigingen hebben, want daar wordt nog wel eens

verschillend over gecommuniceerd vanuit Stedin. Dat komt dan ergens op een hoofdkantoor binnen, ook daar bij het bedrijfsleven ligt het wat stroperig. Daar hebben we aandacht voor. Maar ik heb het van dichtbij gezien de afgelopen jaren en het investeringsvermogen van Stedin is van 400 miljoen nu loopt het boven 1 miljard. Je kan niet zeggen dat ze niks doen. Maar dat er dan als er heel veel gebeurt in de korte tijd ook wel af en toe wat onduidelijkheden bestaan of dat bijvoorbeeld onderaannemers misschien wat minder goed presteren. Ik heb geen idee, ik zit niet zo goed in de bedrijfsvoering bij Stedin. Dat gebeurt nu eenmaal als je een enorm groot karwei hebt op dat vlak. Maar daar wordt volop aan gewerkt. Ik sluit mij volledig bij mevrouw Woudstra aan.

De voorzitter: Dank.

10.f Vragen D66 Rijswijk - Actuele vragen - warmte en droogte

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende vragen. 10.f, Actuele vraag van D66 Rijswijk over warmte en droogte. Mevrouw Van der Weij. Ik weet niet wat het vandaag is. Misschien omdat u af en toe naar binnen en naar buiten loopt, ik denk dat dat het is.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Geen probleem. Uiteindelijk kom ik wel aan het woord. Maar ik heb hier niet verder vragen over. Bedankt voor de beantwoording. We zien uit naar de evaluatie. Fijn dat u de aandacht heeft gegeven aan klimaatveranderingen en alle perikelen rondom warmte en droogte afgelopen zomer. We zijn erg benieuwd gewoon naar de evaluatie en de opvolging. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij.

10.g Vragen D66 Rijswijk - RA 26 062 Brief Van der Kooijweg

De voorzitter: Dan gaan we naar de … We gaan niet naar de vragen RA 26 062, omdat we daarvan hebben vastgesteld dat die worden meegestuurd met de agendering volgende maand over de brief Van de Kooijweg.

10.h Vragen D66 Rijswijk - RIB 26 064 aanpassingen parkeerregulering 2026

De voorzitter: Dan gaan we wel naar vragen van D66 over RIB 26 064 aanpassingen parkeerregulering 2026. Wie kan ik daarvoor het woord geven? Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde zeggen, een paar keer oefenen en dan gaat het Van der Weij vanzelf goed. Dat is heel top. Bedankt voor de beantwoording. Fijn dat ernaar gekeken is en fijn ook dat we antwoorden hebben ontvangen. Hier heb ik nog wel een zorgpunt die ik graag met u wil delen. Eigenlijk is dat een zorgpunt vooral op de eerste vraag die ik heb gesteld. Dat gaat er namelijk over dat er geen uitbreiding van de reguleringstijden zone 3 en 4 plaatsvindt. Omdat dit, zoals u schrijft, volgens ondernemers tot een bezoekersdaling van het winkelcentrum Oud Rijswijk kan leiden. Op zich kan ik best in vinden dat de mening van mensen wordt opgehaald en dat er iets gedaan moet worden met beleid soms, maar aan de andere kant doen we ook metingen en monitoring. Ik ben benieuwd hoe u nu precies die twee dingen weegt? Uit uw antwoord kon ik dat niet afleiden en ik maak mij daar wel zorgen om, omdat het bij de Schilp bijvoorbeeld natuurlijk ook nu betaald parkeren wordt ingevoerd en daar ook gesprekken plaatsvinden met bewoners. Niet alleen bij de sportclubs die daar zitten, maar ook met de bewoners omliggende wijken. Daar worden weer ook gewogen, maar hoe wordt dat precies gewogen? Hoe weten wij nu waar we aan toe zijn? Wanneer is de mening van ondernemers of bewoners leidend? Wanneer is er voldoende daadkracht voor het

invoeren of juist niet invoeren? Wanneer gaat het echt om de monitoring en de metingen? Kunt u dat nog wat meer duiden?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Wethouder Van Damme. Wilt u uw microfoon uitzetten, mevrouw Van der Weij?

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Dank ook voor de aanvullende vragen, mevrouw Van der Weij. Die weging die wij doen, doen we op basis van de Parkeernota 2025 die u heeft vastgesteld. Die volgen we ook gewoon. Het gaat dan om parkeerdruk metingen die daar moeten plaatsvinden. We hebben daaraan toegevoegd eigenlijk dat we toch ook willen meewegen het sentiment onder inwoners en ondernemers wat erbij heerst. Eigenlijk een soort draagvlakmeting. Want je kan parkeren, dat is gewoon emotie. Dat kan je natuurlijk technisch aanvliegen, maar inwoners en ondernemers die vinden dat gewoon puur emotie. En ik ook en dan moet je dat ook meewegen, dat gaan we op die manier ook zo doen. We gaan ook nog actief kijken naar extra parkeerplekken. In dit geval hebben we gemeend dat de parkeerdruk overdag in zone 3 en 4 niet dusdanig is dat we moesten overgaan tot invoering van die uitbreiding van die tijden in zone 3 en 4. Ik moet daar wel, ik kan er ook nog wel op aanvullen, natuurlijk zijn er waterbedeffecten mogelijk. Er zijn ook vragen over gesteld, als we nu parkeren gaan invoeren bij de Schilp. Maar wij gaan ervan uit dat we die clubs en die gebruikers daarvan echt helpen. Dat je je kind gewoon wel naar zwemles kan brengen, dat je daar gewoon lekker kan parkeren en dat je op tijd bent voor die zwemles. In plaats van dat je nog moet zoeken naar een naar een parkeerplek. We gaan ook wel actief monitoren wat voor effect dat heeft in de Strijp. Daar bestaan zorgen over en die begrijp ik ook heel goed en daar hebben we ook aandacht voor en daar hebben we ook overleg over. En tegelijkertijd denken we ook dat we nog wat ontwikkelingen vanuit Den Haag mogen verwachten, als ik daar nog herinneringen heb aan hoe de campagne daar is verlopen over parkeren. Ik zou ook daar geen onomkeerbare stappen willen zetten voordat we daar overgaan tot uitbreiding van parkeren. Dat is nog enige toelichting op hoe je dat dan weegt.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Allereerst bedankt voor de beantwoording natuurlijk van mijn vragen. Het stelt mij weinig gerust, als ik heel eerlijk ben. Want besturen op basis van sentiment vind ik kwetsbaar. Tegelijkertijd geeft u aan dat u natuurlijk wel luistert naar wat er gezegd wordt, dat waardeer ik heel erg. Maar ook de onduidelijkheid over, wanneer is er nu draagkracht of draagvlak voor het invoeren dan wel niet invoeren, is mij nog steeds niet helder. Daarbij moet ik ook eerlijk zeggen dat ik begrijp dat u geen onomkeerbare maatregelen wil treffen, maar dat gebeurt natuurlijk toch wel vaker dat die maatregelen meer onomkeerbaar zijn dan dat u nu doet voorstellen. Maar ik denk dat we hier nu niet verder uitkomen, daarbij dank u wel.

De voorzitter: Helder. Als het goed is verder geen vraag meer gehoord. Dan dank ik u voor uw toelichting.

10.i Vragen D66 Rijswijk - RIB 26 061 Safety Safe

De voorzitter: Dan gaan we naar de vraag 10.i, dat zijn de vragen over de Safety Safe. Die worden ook betrokken bij de agendering in oktober, daar zullen we niet nu nader bij stilstaan.

10.j Vragen D66 Rijswijk - Actuele vragen -omleidingen fietsroutes

De voorzitter: Dan gaan we naar de vraag 10.j van D66, actuele vragen over omleidingen fietsroutes. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. We hebben ook deze vragen ingestuurd en maken we ons behoorlijk zorgen om de huidige fietsroutes en vooral de omleidingen van de fietsroutes. Ik weet niet hoe vaak jullie allemaal door de stad fietsen. Maar we horen geluiden, zien geluiden en ervaren het ook zelf dat het gewoon echt heel vaak heel onduidelijk is. Je ziet ook dat mensen dan gedrag gaan vertonen, gewoon routes zelf gaan zoeken. Natuurlijk altijd heel creatief en prettig, maar als die haaks staan op wat er aan omleiding wordt gegeven of er is überhaupt geen omleiding en verwarring, is dat toch wel vervelend. We zagen in de beantwoording gelukkig dat er wel aandacht voor is. Dat is fijn om te merken. Dat de omleidingen gemonitord worden, bijgesteld worden, dat er borden worden bijbesteld om de omleidingen te verbeteren. Ik denk dat er nog een hoop werk aan de winkel is, maar neem aan dat de wethouder dat ook serieus neemt om dat werk te verzetten. En zou nog graag de suggestie mee willen geven om bij fietsroutes en bij wandelaars goed na te denken over de omleidingen. In de zin dat er veel hazenpaadjes zijn en veel omleidingen die de fietsers zelf wel kunnen verzinnen, maar de borden toch echt de andere kant op wijzen. Hetzelfde geldt voor voetgangers, ook het gedrag van de mensen daarin nadrukkelijk wat meer mee te gaan nemen. Daarbij nog één aanvullende suggestie. Want de beantwoording op mijn vraag of de vraag van D66 over de oversteek bij de Beatrixlaan en dan zo tegenover SoLow is niet helemaal in lijn met mijn vragen, omdat de opstelvakken zodanig klein zijn dat het tot problemen leidt. Maar misschien kunnen we niet de opstelvakken veranderen, maar gewoon de stoplichten zelf qua wanneer ze op groen staan, zodat je elkaar niet in de weg staat. Een kleine oplossing die echt een stuk veiliger is, waardoor je niet half op de Beatrixlaan komt te staan met je fiets of er niet overheen kan en dergelijke. Een suggestie. Ik zou zeggen, kijk er gerust eens een keer naar. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Ik heb volgens mij enkel suggesties gehoord, maar wil iemand uit het college daar toch … Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Zeker, wil ik wel op reageren. Dank voor de suggesties die we natuurlijk zullen meenemen. Ik maak mij ook zorgen over veilige fietsroutes, überhaupt over verkeersveiligheid in Rijswijk in combinatie met de vele werkzaamheden die er zijn. Als het binnenkort, binnenkort, dat is misschien wat ver weg, maar Halloween is, dan zal ik weer eens naar die winkel gaan die u noemde. Dan gaan we eens ter plekke kijken, maar misschien wel eerder kijken hoe we daar de verkeerslichten misschien beter kunnen afstellen. Maar ik vind het een hele goede suggestie om mee te nemen in ieder geval.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Dan hebben we enkel nog de vragen van Wij. Rijswijk op de agenda, maar daar is geen vertegenwoordiging van aanwezig in dit forum. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van het vragenuur die ik bij deze sluit en daarmee aan het eind van dit forum.

Mevrouw Woudstra: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank voor uw eerste goed voorgezeten forum.

De voorzitter: Dank u. Dan sluit ik de vergadering. Wens ik iedereen een fijne reis naar huis. Veel plezier bij de algemene politieke beschouwingen deze twee dagen. Ik neem aan dat iedereen gaat kijken.